

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Váci utca 5-7. Telefon: 100 400, 360 500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. december 21.

bb 1. 40 év óta először virágzik az aloe ferox a fővárosi állatkert pálmaházában

i kz/ká-lm -cz

1964. december 21.

„Életében,, először hozott virágot a fővárosi állatkert pálmaházának egyik ritka növénye az aloe ferox. a 80 centiméter átmérőjű, 120 centiméter magasú - óriásnak számító - értékes kaktusz életkorát a szakemberek 40 évre becsülik. magánygyűjtéményből került a pálmaház mesterséges trópusi környezetébe. 30 centiméter hosszú füzéren elhelyezkedő érdekes, s valóban nagyon ritkán látható virágát körülbelül hat hétig tartja meg. érdekes véletlen folytán ugyanekkor egy másik ugyancsak ritkásnak számító aloe kaktusz is virágot bontott./mti/

..-

bb 2. december 22-23-án tartják az aida-felújítás főpróbáit az erkel színházban

i ol/tné-lm fm

1964. december 21.

az erkel színházban december 22-én és 23-án tartják meg verdi: aida című dalműve felújításának főpróbáit. a népszerű opera 1885 óta szerepel vezető dalszínházunk repertoárján, s már jóval több, mint hatszáz előadást ért meg. a mostani felújításban a darab az eddiginél egyszerűbb, s ezáltal lényegre-törőbb, de nagyszabású új díszletekkel, új jelmezekkel, modern és korszerű rendezésben kerül az erkel színház közönsége elé. egyik érdekessége, hogy a színpadot megnyújtották a zenekar felé, s így az térhatásában nagyobb lett.

/folyt.köv./

- 1 -

le

bb 2. /december 22-23-án... 1. folyt./-lm

a felújított előadásokon Lamberto gardelli vezényel. az új diszleteket forray gábor, a jelmezeket márk tivadar tervezte. a táncok koreográfiáját barkóczy sándor tervezte és tanította be. a dalművet két párnuzamos szereposztásban hozzák színre. a király: várhelyi endre és veress gyula, amneris: komlóssy erzsébet és gombos éva, aida: dunszt mária, illetve déry gabriella, radames: simándy józsef és szellő lajos, ramfis: szalma ferenc és bódy józsef, amonasro, etiopia királya szerepében jámbor lászlót, illetve melis györgyöt hallhatja a közönség.

az első előadásokat december 29-én és január 1-én tartják./mti/

--

bb 3. az utóbbi évek legnagyobb bortermése tisztul a badacsonyi pincékben

vid ká/sk-lm -cz

1964. december 21.

a balatonfelvidék történelmi borvidékein, csopak, somló, badacsony pincékben megkezdtek az új borok második fejtését. ebben az időszakban összegyűlnek a környék szakemberei és az elmúlt évjáratu borokkal összehasonlítva értékelik az idei termést. badacsony vidékén kiváló minőséget produkált az őszi esőzések előtt leszüretelt rizling-szilváni és a szürkebarát, a többi borfajta minősége közepesnek mondható, mennyiségileg viszont rendkívüli termést adtak a szőlőskertek. még a kiöregedett tőkék is megkétszerezték átlagos hozamukat. a badacsonyi pincékben harminc százalékkal több bort tárolnak, mint az elmúlt években. hasonló minőségű és rendkívüli mennyiségű bor tisztul a somlói és a csopaki pincékben./mti/

--

bb 4. ötven nyíló virág egyetlen ciklámen tövön

vid ká/tr-lm -cz

1964. december 21.

a békéscsabai virágmagtermelő telepen befejeződött a szabadföldi munka, kiültették a palántákat, elvetették a magokat. csupán a hollandiából importált dusvirágu jácintból tizenegyezer tövet ültettek ki, a nyugat-németországból és svájc-ból importált óriásvirágu és új színekben pompázó árvácskák-ból pedig ötvenezret. az üvegházban ciklámenerdő virágzik. hófehér, rózsaszínű, lazacpiros, bordó, lila és más színárnyalatban pompáznak a hosszúszáru, szép virágok. átlag negyven virág nyílik egy-egy cserépben, de nem ritka az olyan fő, amely ötven virágot hozott./mti/

--

-2-

fe

bb 5. jugoszláviában üzembehelyezték a 24-ik magyar gyártmányu szivattyutelepet

i sl/tr-lm vg

1964. december 21.

trenka ernő, a ganz-mávag központi vizgéptervező irodájának vezetője most érkezett naza jugoszláviából, ahol a napokban helyezték üzembe a 24-ik magyar gyártmányu szivattyutelepet.

trenka ernő elmondotta, hogy a boszut folyó környékén most üzembehelyezett szivattyu telep teljesítménye az eddigiek közül a legnagyobb, másodpercenként 20 000 liter talajviz lecsapolására alkalmas. a többi szivattyutelepet is nagyrészt talajvizlecsapolására, kisebb részben öntözésre használják. a jugoszláv szakemberek nagy elismeréssel nyilatkoztak a berendezések működéséről, azok teljesítményéről és üzembiztonságáról. a másfél évvel ezelőtti felszerelt első és a további 23 szivattyutelep egyaránt kiválóan dolgozik. a 24-ik telep üzembehelyezéséről, s a szivattyukat szállító ganz-mávag munkájáról a jugoszláv sajtó is elismerő cikkeiben emlékezett meg./mti/

--

bb 6. az alföld egyik legszebb éttermében főzik a híres karcagi birkagulyást

vid ká/sk-lm -cz

1964. december 21.

az országos mezőgazdasági kiállításon a „legizletesebb tájélat”, címet nyert híres karcagi birkagulyást ezentul új vendéglőben főzik. csaknem másfélmillió forintos költséggel elkészült a karcagi földművesszövetkezet reprezentatív étterme, amely vetekszik a legszebb városi vendéglőkkel. a három helyiségből álló modern étteremben egyszerre 300 vendéget lehet kiszolgálni, konyhájában naponta 800 személyre főznek./mti/

--

bb 7. naponta 80 kiló gomba a földgázzal fűtött üvegházakból

vid ká/sk-lm -cz

1964. december 21.

az egeri termelőszövetkezetek által közösen fenntartott egeri hajtatóházban gombatelepet létesítettek, a sötét pincék helyett üvegfalak között termelik a jóízű sampinyont. a kísérlet beváltotta a nozzá fűtött reményeket: az üvegházból naponta 80 kiló friss gombát szállítanak az egeri és a környékbeli piacokra. a telepet az eger környéki olajmezőn feltörő földgázzal fűtik. a tervek szerint január végén salátapalánták kerülnek a gombák helyére, így ugyyszólván teljes lesz a hajtatóház kihasználása./mti/

--

-3-

fe

bb 8. betontübbingből építik majd a földalatti mintegy hat kilométer hosszú szakaszát

1 sb/gg-Lm vg

1964. december 21.

Érdekes kísérleteket kezdtek az émi betonelemgyártó vállalat dolgozói. Szovjet tapasztalatok alapján betonból készítik a földalatti gyorsvasut alagútjának falelemét, a tübbinget. Nagyon nehéz feladatra vállalkoztak, mert a megszokott centiméternyi pontosság helyett a beton-tübbing méretében milliméternél nagyobb eltérés nem lehet. Megéri azonban a fáradságot, mivel az újfajta betonelemmel rendkívül sok vasat takaríthatnak meg. A földalatti építési eddig csak öntöttvas tübbinggel bélelték a gyorsvasut alagútjait. Egy öntöttvas tübbing súlya 657 kiló, de az 5 és fél méter átmérőjű alagút egy méteres szakaszához majdnem nyolcszáz annyi, vagyis mintegy 5000 kiló vas szükséges. Ha viszont betontübbinggel helyettesítik, akkor az egy méter széles alagútgyűrű elkészítéséhez mindössze 275 kiló betonvasra lesz szükség.

A moszkvai földalatti építési már jó eredményt értek el betonból készített tübbinggel. A bevált szovjet elemek rajzait elküldték a magyar kísérletekhez. A hazai elemgyári szakembereknek így most már csak a sorozatgyártáshoz szükséges betonzó sablonok elkészítése okoz gondot. Ez sem könnyű feladat, ugyanis az első próbálkozásnál kiderült, hogy a hagyományos módon készített lemezformák nem elég pontosak. Ezért a hazai betonelemgyártó ipar történetében először, forgácsolással megmunkált sablonokat készítenek a betontübbing kiöntéséhez. Először kerül majd sor üvegszállal erősített műanyagformák kipróbálására is. A vállalat dolgozói jövő év májusáig küldik el a földalatti építőinek az első tíz méteres kísérleti alagútszakasz betontübbingjeit. A tapasztalatok alapján 1966-ban kezdik meg a sorozatgyártást és 20 000 köbméter betonból mintegy hat kilométer hosszú alagút kibéleléséhez elegendő tübbinget készítenek./mti/

--

bb 10. nyolcvanhatkilós könyv szarvasbőr-kötésben, acélpántokkal

vid/Lk-Lm ki

1964. december 21.

A nagykanizsai iparitanuló iskolában őrzik azt a 65 centiméter széles, 85 centiméter hosszú és 20 centiméter vastag könyvet, amely a mai ipari tanulók egykori elődeinek, az inasoknak vizsgarajzait tartalmazza. A szarvasbőrbe kötött, acélpántokkal összefogott könyvben többszáz rajz van. Egy részük 1908-ban Londonban, majd 1912-ben Drezdában nyert különböző díjakat a nemzetközi szakrajzi kiállításon. A szakmunkásképzés ereklyéjeként őrzött könyv súlya 86 kiló./mti/

--

8. 10/a

-4-

9.00 Cse

bb 9. könnyítik a süttői kőfaragók munkáját

vid Lk-Lm ki

1964. december 21.

A kőfaragó- és épületszobrászipari vállalat süttői üzemszervezéséből az ország minden részébe és külföldre is szállítanak idomköveket. Havonta 400-500 köbméter követ dolgoznak fel.

A díszes épületelemek faragására is alkalmas tömött mészkő nemcsak az országban, hanem külföldön is keresett. Ezért jövőre az ideinél 20-30 százalékkal több követ dolgoznak fel. Ezt elsősorban a nehéz fizikai munkák fokozatos megszüntetésével, a termelékenység növelésével akarják elérni. Nemrégiben korszerű sikmarógépeket helyeztek üzembe, s a kézi faragás helyett most ezekkel marják simára a nyerskő felületét. Rövidesen öt kőfürészelő gépet is munkába állítanak, ezekkel vágják lapokra a súlyos kőtömböket. A kőlapok csiszolására nagyteljesítményű, olasz gyártmányú csiszológépet vásároltak./mti/

--

bb 11. háromnegyed millió új telepítésű gyümölcsfa a házikertekben

1 kz/ká-Lm -cz

1964. december 21.

Az országos földművelésszervezeti tanács év eleji határozata kimondta, hogy a földművelésszervezeteknek a maguk eszközeivel elő kell segíteniük a háztáji, házikerti gyümölcsösök rendszeres kezelését, továbbá az arra alkalmas területek - elsősorban a kihasználatlan paraszttudvarok és szérűskertek - céltudatos betelepítését. E határozat végrehajtásaként a földművelésszervezetek már az idén országos akciót szerveztek. Részben a központi készletekből, részben pedig helyi forrásokra támaszkodva 1 000 holdnál nagyobb területre elegendő bogyógyümölcs - málna, szamóca, ribizke, stb. - szaporítóanyagot biztosítottak a háztáji gazdaságoknak. Ennek döntő többségét már el is telepítették. Hasonló módon sikerült megjavítani a gyümölcsfa-csemete ellátást is. Az idén együttesen háromnegyedmillió koronás oltványt adtak a háztáji telepítésekhez. A fajtaösszetétel azonban még mindig nem a legjobb. A háztáji gazdaságokban legelőnyösebben termelhető csonthéjasok nem egészen 50 százalékos arányban szerepeltek az akcióban, s ezen, mint a szakemberek hangsúlyozzák, feltétlenül javítani kell. Előnytelen lenne, ha a házikerteket is ugyanazokkal a gyümölcsökkel telepítenék be, amelyekből a következő években termőre forduló nagyüzemi gyümölcsösök bőségesen fedezni tudják mind a belföldi szükségletet, mind pedig az export-igényeket. A termelési, illetve a telepítési kedv észrevehetően megnőtt, az eddigi keretektől nem lehet kielégíteni az igényeket. A szervezetek országos szövetsége éppen ezért felkérte a földművelésügyi minisztériumot, hogy a háztáji gazdaságok fásítására a következőkben legalább évi 2,5 millió facsemetét termeltesse. Szőlőoltványból is az eddiginél lényegesen többet szándékoznak forgalomba hozni a háztáji gazdaságok számára. Gyümölcs-facsemetéből - mennyiségileg - két év múlva érik el a kívánt színvonalat, szőlőoltványból viszont már jövőre legalább 3 milliót értékesítenek./mti/

--

8. 30/a

- 5 -

9.00 Cse

bb 12. műemlék-épületben falumzeumot rendeznek be zalaszentmihályon

vid j-lm fm

1964. december 21.

zalaszentmihályon hontváry gyula nyugdíjas pedagógus vezetésével évek óta eredményes munkát végez a honismereti szakkör. a községben és a környékén egy kisebb muzeumra való, különböző korokból származó leletet, néprajzi tárgyat gyűjtöttek össze, megfelelő helyiség hiányában azonban nem tudták bemutatni a közönségnek. a községi tanács most elhatározta, hogy megvásárol egy régi, műemlékké nyilvánított épületet, amelyben falumzeumot rendeznek be. a fából készült szalmatetőt épület a népi építészet legszebb példányai közé tartozik./mti/

--

bb 13. új seprűgyár épül szegeden

vid lk-lm ki

1964. december 21.

a szegedi ecset- és seprűgyárban készülő kis és nagy seprűk iránt külföldön évről-évre növekszik a kereslet, ezért új seprűgyárat építenek szeged ipari övezetében. a csongrádmegyei építőipari vállalat már megkezdte a hetvenöt méter hosszú üzemsarnok, az ötszáz személyes fürdő, öltöző és étterem alapozását.

az új gyár termékei kizárólag külföldre kerülnek majd. az üzem felépülése után a vállalat évi seprűexportja az eddigi két millió darabról három és félmillióra növekszik./mti/

--

bb 14. a szovjet ipar segítségével a mezőgazdasági gépkatrész-ellátás javítására

vid lk-lm ki

1964. december 21.

a miskolci mezőgazdasági gépjavitó vállalat az idén több mint százötven millió forint értékű mezőgazdasági gépkatrészt, berendezést ad az elosztószervek útján a felhasználóknak. a gyártmányok mintegy harmada a nehéz lánctalpas traktorok járóláncszerkezetéhez szükséges. ennek az alkatrésznek a készítésénél azonban akadály merült fel, mert a hozzá szükséges anyagot hazai gyártásból nem tudták fedezni. a hiány pótlását - az illetékesek megkeresésére - a szovjet ipar vállalta, s ennek megfelelően az év végéig százhuszezer járólánc alkatrészt szállít a vállalatnak. ennek kétharmada, mintegy 90 000 - egyenként négy-négy és fél kilogrammos - láncszem már meg is érkezett. a szovjet ipar segítségével az év végéig sikerül annyi lánctalpas alkatrészt megmunkálni, elkészíteni, amennyi a téli gépjavitásokhoz elegendő lesz./mti/

--

8.20/a

9.45 me

- 6 -

me

bb 15. szakosított téli gépjavitás szolnok megyében

vid ká/sk-lm -cz

1964. december 21.

szolnok megye gépállomásai, gépjavitó állomásai az idén először szakosították a téli gépjavitást, az adottságaiknak leginkább megfelelő géptípus javítására specializálták magukat. a három téli hónapban összesen 1500 erőgép, több mint 4000 munkagép és 360 kombájn generáljavítása, ezenkívül 1000 erőgép és több ezer egyéb gép kisebb javítása vár a gépállomásokra. az u-28-as traktorok javítását jászberénybe összpontosították, turkevén a zetor k-25-ös, karcagon a lánctalpas, kunhegyesen az mtz, kunszentmártonban és cibakházán pedig a kombájnok generáljavítását végzik. az átállási idő megszüntetése, a begyakorlottság máris eredménnyel járt. az eddig elkészült gépek javítása mintegy tízezer forinttal került kevesebbe, mint az elmúlt években./mti/

--

bb 16. városi maneken brigád a körös-vidéki tanyavilágban

vid ká/tr-lm -cz

1964. december 21.

a meszöv békés megyei elnöksége békéscsabán kilenc tagu maneken brigádot szerződttetett. a városi lányok és fiúk a várostól távol levő falvakban, s a tanyavilágban mutatják be a legújabb divatot. ezekre a tanyai divatbemutatókra a békéscsabai balassi bálint művelődési otthon szereplőket is küld, akik zene-számokkal, népitáncokkal és egyfelvonásos jelenetekkel szórakoztatják a nézőket. a hangulatos divatbemutatókból ezekben a hetekben harmincat rendeznek./mti/

--

bb 17. hangversenysorozat - középiskolásoknak

vid j-lm fm

1964. december 21.

az országos filharmónia öt előadásból álló hangversenysorozatot rendez győrről a középiskolások számára. a jókai mór művelődési ház színháztermében havonta megtartandó hangversenyeiket tanítási időben tartják, hogy a vidékről bejáró tanulók is látogathassák. a hangversenyek látogatására jogosító bérletért a diákok mindössze husz forintot fizetnek, és ezt az összeget is két részben fizethetik be. a diákok esztétikai érzékét fejlesztő hangversenyeken a város karnagyai ismertetik a műsort és tartanak előadásokat a bemutatásra kerülő művekről és szerzőikről./mti/

--

8.30/a

10.10 ce

- 7 -

me

bb 18. 1965-ben további beruházásokkal gyarapszik zalaegerszeg
vid j-lm fm 1964. december 21.

a zalaegerszegi városi tanács végrehajtó bizottsága szakemberek bevonásával tárgyalta meg a város jövő évi beruházási és fejlesztési programját. a város 1965-ben további szociális, kommunális beruházásokkal és oktatási intézményekkel gyarapszik. 1965-ben mintegy 400 lakás épül fel, és további 300 építését kezdik meg. felépül a város első toronyháza is; egy kilenc emeletes lakóépület. átadják rendeltetésének a már tető alatt levő 150 férőhelyes középiskolai diákotthon s egy tizenhat tantermes általános iskolát, egy másik, tizenkét tantermes iskola építését pedig megkezdik. felépül az ifjúság háza, a modern kisáruház, s a szolgáltató kombinát. az oktatási és művelődési beruházások között szerepel a megyei könyvtár és a mezőgazdasági szakmunkásképző iskola felépítése is.

többmillió forintot költenek a város vízvezeték- és csatornahálózatára, valamint a földgázvezeték építésére. az új lakótelepeken huszezer négyzetméternyi járdát építenek./mti/

bb 19. jövőre a termékek 62 százaléka kerül exportra a mosonmagyaróvári kötöttárugyárból

vid lk-lm ki 1964. december 21.

az idén termékeinek 52 százalékát szállítja külföldre a mosonmagyaróvári kötöttárugyár. még az év elején vállalták a dolgozók, hogy idei exporttervüket 50 tonnával túlteljesítik. ez azt jelenti, hogy a kötött férfi és női alsóneműekből a tervzettnél 450 ezerrel többet küldenek a nyugati piacokra. úgy számítják, hogy éves tervüket egy-két nappal a határidő előtt befejezik és erre az időre eleget tesznek az exportkötelezettségnek is. a modex külkereskedelmi vállalat máris értesítette a gyárat, hogy jövőre újabb 105 tonnával növeli a kivitelt. így a gyárból 1965-ben a termékek 62 százaléka kerül exportra. ezenkívül kielégítik a belkereskedelem igényeit is. főleg banlon-cikkben bővítik a választékot. az atlétatrikón kívül férfi és gyermek alsóneműeket is készít jövőre banlon fonalból a gyár./mti/

8.45/a

- 8 -

to. w. ce'

PKK

v

bb 20. „disznóölő szolgálat,, a baranyai falvakban

vid ká/sk-lm -cz

1964. december 21.

a baranyai falvakban a téli hónapok során mintegy másfél-százezer hizót vágnak le. a sok vesződséggel járó munkát a földművesszövetkezetek „disznóölő szolgálattal,, segítik. a földművesszövetkezet irodájában bejelentik, hogy hol és mikor akarnak disznót ölni, mire van szükségük, s a földművesszövetkezet máris kiküldi a szakképzett hentesét, aki levágja és feldolgozza a sertést. ha szükséges, a kölcsönző-szolgálat ellátja az illető falusi lakost forrázóteknővel, üsttel, husdarálóval, hurka-töltővel és különféle edényekkel. azok számára, akik nem forrázzák, hanem perzselik a sertést, 200 ventilátoros perzselőgépet kölcsönöznek. a szalonnák, sonkák és töltelékek füstölését is magukra vállalták a földművesszövetkezetek. a nagyobb községekben központi füstölőt állítottak fel, másutt pedig hordozható füstölőket indítottak utnak./mti/

--

v

bb 21. nagykövetségi szintre emelték a magyar-dán diplomáciai kapcsolatokat

sk-lm sr

1964. december 21.

a magyar népköztársaság és a dán királyság kormánya közös megegyezéssel elhatározta, hogy koppenhágai, illetve budapesti követségét nagykövetségi szintre emeli./mti/

--

9.50/a

- 9 -

to. w. ce'

PKK

bb 22. Külföldi bemutatókra készülődik a gépipar több új gyártmánya

i sz/tné szb vg

1964. december 21.

Mielőtt az ipar új termékei exportcikké válnának, meg kell ismertetni azokat a külföldi szakkörökkel. erre jó alkalmat adnak a nemzetközi vásárok, kiállítások. a magyar kereskedelmi kamarában - ahol a külkereskedelem külföldi kiállításait szervezik - a jövő évi árubemutatók programját úgy állították össze, hogy a termékek a szakértők minél szélesebb köréhez jussanak el. különösen fontos ez az új gyártmányoknál, amelyeket a leglátogatottabb és legjelentősebb vásároknak nagy számban visznek majd el 1965-ben.

már is utra készek a gépipar és a híradástechnikai ipar új gyártmányai, hogy lipcsében, brnóban, poznanban, izmirben, zágrábban, milánóban, tripoliszban és még néhány más nemzetközi vásáron, valamint a legtekintélyesebb szakkiallításokon bemutakozzanak az érdeklődőknek. a lipcsei vásár magyar újdonságai között lesz például a szerszámgépek sorában az egs 250-es típusú gyémánt kések eszterga, az rfm 51-es mozgógyas rádiálfuró és az elektromos lemezvágó. a csepeli szerszámgyár új konstrukciói közül az ma 4-es hosszmarót, a diósgyőri gépgyár pedig a légpárnás gyorsodró kábelgépet küldi a kiállításra. a ganz villamossági művek 120 kilovoltos olajcellás automata kapcsolója és az eib típusú elektromos árammegszakító szintén először kerül a külföldi szakértők elé. első külföldi „vendégszereplésére”, készül a járművek közül az ikarus 180-as csuklós autóbúsa és az oszsd jelzésű vasuti személygépkocsi, amely a kgst-ben elfogadott típusú. a híradástechnikai ipar újdonságai közül nagy érdeklődésre tart számot a telefon és telex összeköttetéshez szükséges tranzistoros központi átlomás, valamint az új sztereo magnetofon, a 16 csatornás adattároló magnó és a termelést irányító diszpécser berendezés a proceszográf. a poznani vásáron a magyar berendezésekkel szemléletes módon egy szupermarketot rendeznek be, ezenkívül két olyan gépsort állítanak fel, amely műanyagtasakot, illetve dobozokat készít és bemutatja a teljes munkafolyamatot.

a külföldi vásároknak kerülő magyar gépipari gyártmányoknak nagy része új konstrukció, vagy a régi bevált típusok továbbfejlesztett változata. /mti/

9.55/a

10.00 Cse!

- 10 -

KK

bb 23. tért hódít az alumínium az építőiparban és a gépgyártásban

i szf/gk szb vg

1964. december 21.

az alumínium alkalmazástechnikai központot két esztendeje alapították, hogy az érdekelt iparágakkal együtt elősegítse az alumínium új területeken való gazdaságos felhasználását, előmozdítsa az új alumíniumgyártmányok prototípusainak tervezését, kivitelezését, tanácsal, felvilágosítással támogassa az alumíniumot feldolgozó vállalatokat.

a központ az építésügyi minisztérium tervezőintézetével, kivitelező vállalataival együtt kidolgozta az építőipar számára a szépformájú, jól záródó, egyszerűen kezelhető könnyűfém ablakkeretek, könnyű tetőszerkezetek, épületburkoló elemek prototípusait. fejlődést jelent az építéstechnikában az autódaruról szerelhető 37 méter fesztávolságú alumínium csarnoképületek, valamint a szét-szedhető, szállítható, ismét összerakható, többféle célra felhasználható alumínium építmények kialakítása.

a gépiparban a központ felvilágosító munkája nyomán széles körben terjed a fémipari kutató intézetben előállított hegal-ötvet, amely a hegesztett szerkezetek önsúlyát 15-20 százalékkal csökkenti. hegal-ötvetű anyagból állították már elő a csepel autógyár új üzemanyagszállító kocsijainak tartályait. megkezdte a központ a ragasztós fémkötés ipari bevezetését, az ultrahangos hegesztés felhasználási területeinek kutatását és megindította az alumíniumforgácsolós megmunkálásához szükséges szerszámok gyártását

a központnak több más területen kifejtett tevékenységéből említésre méltóak a mezőgazdaság és az élelmiszeripar részére kidolgozott új alumíniumszerkezetek is. így például a 21x 18 méteres gördíthető üvegház mintapéldányai. ez a fajta üvegház lényegesen fokozza a melegágyak kihasználhatóságát azzal, hogy a gördíthető tető mindig azt a palántatelepet fedi, amelynek leginkább szüksége van védelemre. az élelmiszeriparnak átadott hegal-ötvetű anyaga hordók 15-20 százalékkal könnyebbek a szokványos hordóknál. /mti/

nv
12.45/Lm

12.45

- 11 -

KK

v

bb 25. időjárásjelentés

tr-lm

1964. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1964 december 21-én,
nétfőn délben

többfelé csapadék

az ural-hegység előterében elhelyezkedő nagyterjedésű ciklon nyugati oldalán, valamint a brit szigetekről kissé északnyugatra felépült anticiklon keleti oldalán széles sávban levegő áramlik szárazföldünk déli részei fölé.

hazánk tegnap az enyhe, földközi-tengeri és a hideg sarkvidéki levegő találkozási helye volt. így sokfelé esett az eső, havaseső, egy-két helyről havazást is jelentettek. a lehullott csapadék mennyisége általában 1-5 milliméter volt, de mórón 10, szolnokon 11, cegléden 12 millimétert mértek. a hőmérséklet legmagasabb értékének eloszlása tegnap igen szeszélyes képet mutatott, 0, plusz 8 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. ma hajnalra általában plusz 1, mínusz 1, az észak-keleti részeken mínusz 2, mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országszerte borult volt az idő és több helyről jelentettek csapadékot.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 3.7 fok volt, a sokévi átlagnál 3.5 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, változatlan.

várható időjárás kedd estig: jobbra borult idő, többfelé eső, havaseső, havazás. az utak ismét síkossá válnak. mérsékelt, időnként keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0, mínusz 3, észak-keleten mínusz 3, mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3, mínusz 1 fok között.

a duna vízállása budapestnél 265 cm./mti/

13.30/ya

15-
P

- 12 -

PKB

bb 24. ünnepségek debrecenben

bc-ms-lm sr

1964. december 21.

nétfőn zászlódiszbe öltözött debrecen. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a forradalmi munkás- paraszt kormány, a hazafias népfront országos tanácsa és a magyar szocialista munkáspárt hajdu-bihar megyei bizottsága ünnepségeket rendezett az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány megalakulásának huszadik évfordulója alkalmából:

az ünnepségekre debrecenbe érkezett dobi istván, az elnöki tanács elnöke, biszku béla, kállai gyula, rónai sándor, somogyi miklós az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, veres józsef munkaügyi miniszter, vass istvánné az országgyűlés elnöke vezetésével az országgyűlés küldöttsége, kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr. erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. az ideiglenes nemzetgyűlés egykori tagjai közül is sokan résztvesznek az ünnepségeken.

a megye és a város vezetői közül résztvesznek az ünnepségeken gódor ferenc, az mszmp hajdu bihar megyei bizottságának első titkára, nagy tiborné, a debreceni városi pártbizottságának titkára, ambrus istván, a megyei tanács vb. elnöke, dr. szilágyi gábor, a városi tanács vb. elnöke, fazekas károly, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke és dr. kesztyűs lóránd, a debreceni városi népfrontbizottság elnöke.

jelen volt az ünnepségeken g.a . gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete, mihail rosianu, a román népköztársaság nagykövete, sz. d. zotov vezérőrnagy, a szovjetunió nagykövetségének katonai attaséja, alexandru macavei alezredes, a román népköztársaság nagykövetségének katonai és légügyi attaséja. ott volt sz.a. andrjusczenko altábornagy, az ideiglenesen magyarországon tartózkodó szovjet csapatok parancsnokságának képviselőjében és i.a. svab ezredes, debrecen egykori szovjet városparancsnoka.

az ünnepségek kegyeletos megemlékezéssel kezdődtek. megkoszruzták az alföldi-palota előtti szovjet hősi emlékművet. az ünnepségen nagy számban vettek részt debrecen dolgozói. az emlékmű előtt díszőrség sorakozott fel.

/folyt.köv./

14.10/a

15-
P

- 13 -

PKB

bb 26. 600 vagon cukrot mentettek meg a szolnoki cukorgyárban

vid lk-lm szf.

1964. december 21.

vasárnap hajnalban elromlott a szolnoki cukorgyár szennyvíz-levezetőjének elzáró szerkezete és a szivattyukat pillanatok alatt elnötötte a víz. nemcsak a szivattyutelep, hanem a gyár területének javarésze is víz alá került. reggel hét órakor néhol a víz magassága a fél métert is megközítette, a hiba elhárítását és a víz elvezetését nehezítette a zuhogó eső.

az állandóan emelkedő elsősorban a cukorraktárt veszélyeztette. már csak két- három centiméter hiányzott, hogy benyomuljon a raktárba és az ott tárolt hatszáz vagon cukrot tönkretegyje. a raktár körül vigh László technikus vezetésével harminc ember barikádolt emelt, homokzsákokkal és egyéb tömlőanyagokkal igyekezett elzárni a víz útját. később bekapcsolódtak a munkás a szolnoki tűzoltók is és 12 órai megfeszített munkával sikerült megmenteni a raktárban levő nagymennyiségű cukrot. közben a szivattyutelepen a gyár és a vízügyi igazgatóság szakemberei szinte emberfeletti munkával, két óra alatt helyezték át egy másik aknába a mintegy husz mázsás szivattyút és délután öt órakor ismét megkezdődhetett a szennyvíz elvezetése. éjjel körül már ismét teljes kapacitással dolgozott a gyár./mti/

V. Vix

bb 27. ajándék-kosár bolt nyílt a kigyó utcában - több mint két vagon beigli, több ezer ünnepi hidegtál és disztorta karácsonyra

i kf-lm vg

1964. december 21.

a közért üzlethálózatában, a csemege boltokban és a cukrászdákban, büfékben több mint két vagon mákos és diós beiglit árusítanak karácsonyra és csak a közért üzletek 160 000 torta karikát hoznak forgalomba. a vendéglátóipar cukrászai is ki-tesznek magukért, s a torta karikákon kívül több tonna édes és sós teasüteményt készítenek.

teljes üzemmel dolgozik a csemege vállalat hideg-konyha üzeme is. munkája az igények alapján 10-15 százalékkal megnövekedett a tavalyihoz képest. az üzem a 45 fővárosi és a 20 vidéki csemege boltok naponta szállítja a friss hidegkonyhai készítményeket. készülődnek a hidegkonyha művészei a karácsonyi esküvőkre, házi ünnepekre, családi összejövetelekre is, hiszen már eddig százával kapták a megrendeléseket 5-10-20 személyes hidegtálakra, amelyeket herendi porcelánon, ezüst tálcán tehetnek a háziasszonyok a vendégek elé. a cukrászatok több ezer ünnepi tortával enyhítik a háziasszonyok munkáját, gondját.
/folyt.köv./

14.30/a

- 14 -

15 -

P-e'

bb 27. /ajándék-kosár... i. folyt./-lm

a csemege vállalat hétfőn, a kigyó utcában megnyitotta különleges boltját, az ajándékkosár üzletet. a boltban mintegy 30 féle összeállítási egység kosár közül válogathatnak a vevők, kívánságra egyéni izlés szerint is bármilyen édesség, ital, déli-gyümölcs, stb. ajándékkosarat összeállítanak a bolt dolgozói.

a budapesti vendéglátóipari tröszt valamennyi vállalatának igazgatójával megbeszélte az ünnepi feladatokat, s igyekezett a lehető legjobb ellátást biztosítani. husból, halból a tavalyinál is jobb az étterem ellátása. nagyobb lesz a halételek választéka, hiszen több nemes halat, süllőt, pontyot, harcsát és fogast kaptak az étterem. a legtöbb étteremben, szállodában karácsonyfát állítanak fel. a tröszt rendelkezése szerint december 24-én 9 étterem - az imbisz, a gül baba, az alkotás, a velence, a mórlicz zsigmond téri népbüfé, a kékes, a vasut étterem, a baross pince és a sabaria - december 24- este 9-ig, esetleg éjjelig tart nyitva.

azok, akik a hármas ünnepen sem főznek otthon, az étteremekben „megerősített”, menükből választhatnak. szinte mindenütt készítettek külön ünnepi étlapokat, amelyekről nem hiányzanak a hagyományos karácsonyi ételek, a hal, a pulyka, a beigli. jónéhány kedvelt, de az étteremekben ritkán kapható ételkülönlegesség is felkerül az étlapokra. Lesz egyebek között husleves macesszombóccal, savanyu halles, szegedi halsaláta, becsinált csirke kelvirággal, töltött jérce gödöllői módra, rántott pulykamell szeletek, libasült boros káposztával, narancsos szarvascomb, stb.

a vendéglátóipar arra törekszik, hogy a hármas ünnepen a közönség valóban otthonosan érezze magát az étteremekben./mti/

.. nv

15,00/-n

-15-

*15^{sz}
P-e'*

PKA

a szovjet és a magyar himnusz elhangzása után a népköztársaság elnöki tanácsa nevében dobi istván, az elnöki tanács elnöke, szakasits árpád és dr. bartha tiber, az elnöki tanács tagjai helyezték koszorút az emlékmű talapzatára. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében biszku béla, rónai sándor és somogyi miklós, a politikai bizottság tagjai, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében kállai gyula, a kormány elnök helyettese, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és veres józsef munkaügyi miniszter koszoruzta meg az emlékművet. az országgyűlés koszoruját vass istvánné, az országgyűlés elnöke, kossa istván, és szabó páل országgyűlési képviselők helyezték el. a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége nevében g.a. gyenyiszov, budapesti szovjet nagykövet és sz. d. zotov vezérőrnagy, katonai attasé koszoruzott. a román népköztársaság koszoruját mihail rosianu nagykövet és alexandru macavei alezredes, katonai és légügyi attasé helyezte el. a hazafias népfront országos tanácsának koszoruját dr. erdei ferenc az országos tanács főtájkára, fazekas károly, a hajdu-bihar megyei és dr. kesztyüs loránd, a debrecen városi népfőnt bizottság elnöke helyezte el. a magyar néphadsereg nevében köteles jeno altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese és török mihály alezredes róttá le kegyeletét. a szovjet hadsereg képviselőjében sz. a. andrjusczenko altábornagy és i. a. svab ezredes helyezte el a megemlékezés virágait. az mszmp hajdu-bihar megyei és debreceni városi bizottsága koszoruját gódor ferenc, a megyei pártbizottság első titkára és nagy tiberné, a városi pártbizottság titkára helyezte el az emlékművön. végül a megyei és városi tanács végrehajtó bizottsága nevében ambrus istván a megyei és dr. szilágyi gábor a városi tanács vb. elnöke koszoruzott.

az ünnepség az internacionalé elhangzása után a diszörség diszmenetével végződött.

benedek-

a délelött folyamán koszoruzási ünnepség volt a ~~román~~ téri román hősi emlékműnél is. felcsendült a román és a magyar himnusz, majd az elnöki tanács nevében dobi istván, szakasits árpád és dr. bartha tiber, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében biszku béla, rónai sándor és somogyi miklós, a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében kállai gyula, dr. szabó zoltán és veres józsef helyezte el koszorút az emlékművön. az országgyűlés nevében vass istvánné, kossa istván és szabó páл koszoruzott. a román népköztársaság koszoruját mihail rosianu és alexandru macavei helyezte el. a szovjet szocialista köztársaságok nevében g.a. gyenyiszov és sz.d. ~~koszoruzott.~~

/folyt.köv./

15.20

- 16 -

15^{ke}
P-01

PK

t vt hné vm sr

1964. december 21.

az eötvös loránd tudományegyetem aulájában hétfőn ünnepi közgyűlésen avatták diszdoktorrá a bölcsészettudományok terén végzett kimagasló munkásságáért - 70. születésnapja alkalmából - molnár erik akadémikus egyetemi tanárt. az avatáson megjelent molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, szerényi sándor, az mszmp központi

bizottságának tagja, a központi bizottság pártfőiskolájának igazgatója, dr. rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, továbbá tudományos életünk számos más ismert személyisége, s ott voltak a tárgyegyetemek képviselői is.

sőtér istván rektor megnyitó szavai után sinkovics istván, az egyetem bölcsészettudományi karának dékánja méltatta molnár erik professzor munkásságát: 1928-tól tagja volt az illegális kény-szerített kmp-nek. 1944 decemberében tagja lett az ideiglenes nemzetgyűlésnek és az ideiglenes kormánynak is, amelyben a népjóléti tárcát vállalta. a felszabadulás utáni szerteágazó és sok energiát követelő feladatai közepette sem mondott le a tudományos munkáról. - fél emberöltő alatt régebbi történezművekből és a felszabadulás után egyetemre került fiatalokból egész történezmű-gárda nőtt fel és eredményesen dolgozik a molnár erik által megjelölt feladatokon - hangsúlyozta a szónok, majd rámutatott, hogy molnár erik a régi magyar történelem mellett más kérdésekre is figyelmet fordított. életműve szerteágazó, sokrétű és mégis egységes egész. - népünk felébredéséért végzett négy évtizedes munkássága alapján molnár erik méltán megérdemli, hogy egyetemünk a diszdoktorrá avatással kifejezze tiszteletét, megbecsülését, s példaként állítsa a ma és a jövő ifjúsága elé.

sőtér istván rektor, valamint az egyetem tanácsának tagjai ezután dr. molnár erik professzort kézfogással a bölcsészettudományok diszdoktorává fogadták. az idős tudós átvette az erről szóló okmányt, majd köszönetét fejezte ki a megtiszteltetésért.

- nekünk itt, az eötvös loránd tudományegyetemen meg kell tanulnunk a módját annak, hogy a marxizmust szuggesztív szellemében tudjuk tolmácsolni az ifjúságnak - mondotta, majd így folytatta: át kell éreznünk a marxizmus erejét, amely évtizedekkel ezelőtt megragadott minket, hogy a marxizmus a maga szellemi fölényével lenyűgözze a mai ifjúságot, amint annak idején lenyűgözött bennünket. ez az a feladat, amely előtt állunk, s erre a feladatra buzdít az a nagy ki-tüntetés, amelyben most részem van. ennek a feladatnak tudatában köszönöm meg a rektori tanácsnak azt a megtiszteltetést, hogy az egyetem diszdoktorává avatott.

az ünnepi közgyűlés sőtér istván rektor zárószavaival ért véget./mti/

15.25/-n

PK

-17-

bb. 24. /ünnepségek...2. folyt./e

a hazafias népfrent országos tanácsa nevében dr. erdei ferenc, fazekas károly és dr. kesztyüs loránd, a magyar néphadsereg nevében köteles jeno és török mihály helyezték el koszorút. a szovjet hadsereg részéről sz.a. andrjuscsenko és i.a. svad koszoruzott. az mszmp hajdu-bihar megyei és debreceni városi bizottsága nevében gódor ferenc és nagy tiborné, a megyei és a városi tanács végrehajtó bizottsága nevében ambrus istván és dr. szilágyi gábor rótták le kegyeletét. felcsendült az internacionálé, majd a diszörség diszmenetben vonult el az emlékmű előtt.

délben a városi tanács nagytermében dobi istván, az elnöki tanács elnöke, az elnöki tanács nevében kitüntetéssket nyújtott át az ideiglenes nemzetgyűlés számos volt tagjának, az ideiglenes nemzetgyűlésben, majd a szocializmus építése során kifejtett eredményes tevékenységük elismeréséül. az elnöki tanács határozatát kiss károly, az elnöki tanács titkára ismertette.

a munka érdemrend aranyfokozatát adományozta az elnöki tanács csala istvánnak, a ceglédi „petőfi„ termelőszövetkezet elnökének, dr. juhász géza nyugdíjas egyetemi tanárnak, labancz andrás nyugdíjas kőművesnek, oláh mihálynak, a hőmezővásárhelyi városi tanács nyugalmazott vb elnökének, oszip istván nyugdíjas tisztviselőnek, szendrei sándor nyugdíjas ácsnak, vágó lászló nyugdíjas termelőszövetkezeti tagnak;

a munka érdemrend ezüsfokozatát kilencen, bronzfokozatát pedig tizenketten kapták meg. a kitüntetettek nevében ifju veres péter, a képes ujság rovatvezetője mondott köszönetet.
/folyt.köv./

bb. 30. közlekedési balesetek

lk/e sr

1964. december 21.

a pesterzsébeti hév-állomáson a mozgásban lévő szerelvényről leugrott szupkai ilona 15 éves ipari tanuló, szigethalmi lakos és életveszélyes sérülést szenvedett. a váci ut és zsilip utca kereszteződésében egy személygépkocsi elütötte bondár istván 29 éves lakatos, budapesti lakost. életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

a thököly ut és hungária körut kereszteződésében egy tehergépkocsi elütötte steiner aladárné 41 éves csomagolót, budapesti lakost. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mt1/

-18-

15.40/-n

bb 29. növekvő eredmények az új rendszerű beteggondozó munkában - ankét a fővárosi egészségügyi ellátás feladatairól

t áe tm vm fm

1964. december 21.

az orvos- egészségügyi dolgozók szakszervezetének székházában hétfőn ankétot tartottak, amelyen az egészségügyi gondozó munka eredményeiről és feladatairól tanácskoztak a fővárosi kórházak, rendelőintézetek igazgatói, a kerületi tanácsok egészségügyi osztályainak vezetői és körzeti orvosok.

az ankéton dr. gyergyay károly, a fővárosi tanács egészségügyi osztályának vezetője és dr. nagy zoltán, a fővárosi tanács csoportvezetője tartott beszámolót az új rendszerű betegségfelkutató és gondozó munkáról. az általános orvosi gondozó munkát több mint egy évvel ezelőtt szervezték meg a fővárosban. az új rendszer célja, hogy a jól bevált, évtizedek óta működő szakorvosi - tbc, nemibeteg, onkológia, stb. - gondozó-hálózathoz hasonlóan más, leggyakoribb idült betegségeket is felkutatassanak és ezekre is kiterjesszék az állandó orvosi felügyeletet. ez az általános gondozói munka elsősorban a körzeti orvosokra hárul, akik ezáltal mindinkább betegek házi-orvosává válnak, s nemcsak a felmerülő egyedi panaszok esetén, hanem állandóan figyelemmel kísérik a körzetükhöz tartozó lakosság egészségi állapotát. a kutató munka átmenetileg ugyan több munkát ró a körzeti orvosokra, később azonban - a folyamatos megelőzés révén - megtérül. a körzeti és kórházi orvosok többsége megértette a feladat jelentőségét, s a nemrégiben lezajlott vizsgálatok máris jó eredményeket mutatnak: vannak körzetek, ahol az idült esetek - hypertónia szív- és érrendszeri, emésztőszervi betegségek, anyagcsere-zavarok - 60-70 százalékát már nyilvántartásba vették, és állandóan figyelemmel kísérik. egy-egy fővárosi körzeti orvosra ma már átlag 97 felkutatott idült beteg gondozása hárul, de a kilencedik kerületben ez a beteglétszám 200 felett van.

az ankét résztvevői a beszámolókat alapján részletesen megvitatták az új rendszerű egészségügyi ellátás továbbfejlesztésének feladatait. ezután dr. gyergyay károly vezető főorvos jutalmakat adott át a gondozói munkában legjobb eredményt elért tizenkilencedik, kilencedik és ötödik kerület 31 orvosának, illetve egészségügyi dolgozójának
/mt1/

16.00/-n

-19-

16.10.1

bb 32. kecskemét általános fejlesztéséről tárgyalt a városi tanács

vid j vm fm

1964. december 21.

a kecskeméti városi tanács hétfői ülésén többek között megvitatatta a második ötéves terv időszakban eddig végzett városfejlesztési munka eredményeit, valamint a további feladatokat.

a végrehajtó bizottság - ralle géza vb elnök által előterjesztett - beszámolójából kitűnt, hogy bács-kiskun megye székhelye gyors ütemben fejlődött az elmúlt négy esztendő alatt. többek között enyhültek de nem szűntek meg a lakásgondok: állami támogatással és magán-erőből összesen 1952 lakás épült. a tanácsülés határozata értelmében jövőre, majd pedig a harmadik ötéves tervben az eddiginél gyorsabb ütemben kell folytatni ezt a munkát. különösen szorgalmazzák majd a magán-erőből - főleg a csoportos akciókkal - történő építkezéseket, hogy ilyenformán is legalább 400 lakás készüljön el minden évben.

gyors ütemben javult a város vízellátása is. már javában épül az új víznyerőtelep, amelynek első részlegét a jövő évben helyezik üzembe. ennek teljes felépítése, valamint a régi vízműtelep rekonstrukciója után napi 30.000 köbméter jó ivóvizet kap majd a város. ez a vízmennyiség 1980-ig - még a legnagyobb vízfogyasztás idején, nyáron is - teljes mértékben kielégíti majd a szükségletet.

más tekintetben is gazdagodott, szépült kecskemét. négy év alatt 161 utcában építették ki a szilárd burkolatú közutakat, illetve az aszfaltjárdát, 165.000 négyzetméter területen pedig új parkokat alakítottak ki.

a következő években fontos feladat lesz az oktatási és egészségügyi intézmények hálózatának további bővítése is. rövidesen befejeződik az új, 16 tantermes gimnázium, valamint a 8 tantermes gyógy-pedagógiai iskola építése, s már hozzákezdtek a felsőfokú mezőgazdasági technikum bővítési munkáinak előkészítéséhez. jövőre látnak hozzá a megyei kórház 200 ágyat való bővítésének előkészítéséhez, s átadnak rendeltetésének egy új, korszerűen felszerelt orvosi rendelőt./mti/

16.03/-n

-20-

16.15

bb 31. új szövőcsarnokot helyeztek üzembe a győri pamutszövő és műbörgyárban

vid lk vm szf

1964. december 21.

új szövőde kezdte meg termelését hétfőn a győri pamutszövő és műbörgyárban. a 38 millió forint beruházással épült és berendezett csarnokban, amely az ország egyik legkorszerűbb ilyen üzemé, 270 szövőgépet helyeztek el, nagyobb részben szovjet cséveváltós automátát.

a hatalmas szövőcsarnoknak nincsenek ablakai. a padló alatti csatornákból ömlik a télen-nyáron egyformán 24-26 fokos, állandóan tisztított és a szövéshez legalkalmasabb, 70 százalékos nedvességet tartalmazó levegő. a klimatizáló berendezés óránként 110.000 köbméter levegőt cserél ki. a falakat a szindinamika szabályai szerint pasztel színekre festették. a csarnokhoz szociális létesítmények, öltözők, fürdők tartoznak.

az új szövőde üzembehelyezésével a vállalat saját maga tudja el látni textil-alapanyaggal a műbörgyárat, amelynek termelése erősen megnövekedett./mti/

bb 33. ezer uttórnő karneválja egerben

vid j vm fm

1964. december 21.

az egri diákok hétfőn egésznapos vidám karnevált rendeztek a városi művelődési házban. a karneválon több mint ezer uttórnő szórakozott./mti/

bb 34. száztizenkét új lakást adtak át székesfehérvárott

vid lk vm szf

1964. december 21.

kellemes karácsonyt szerzett 112 székesfehérvári családnak a fejér megyei építőipari vállalat. a horváth istván és az ybl miklós lakótelepen a napokban elkészült két négyemeletes, korszerű lakóház. ezekben kap otthont a 112 család. az összkomfortos, többnyire távfűtéses lakások kulcsait a hét elején adták át a tulajdonosoknak, akik az ünnepeket már az új otthonban töltik./mti/

16.16/-n

-21-

16.25

bb 35. utrakeltek a „beigli járatok,, az alföldi tanyavilágban
vid lk vm szf 1964. december 21.

az alföldön, a nagykunsági, a jászsági tanyavilág lakóinak jelentős része is a földművelésszövetkezeti cukrászdákban vásárolja meg a karácsonyi süteményt. hétfőn utrakeltek a karácsonyi ünnep hírnökei a tanyai „beigli-járatok,,. kunszentmárton, kisujszállás, kunhegyes környékén és a megye több más vidékén mintegy négy-öt mázsa mákos meg dióstekeercset szállítanak házhoz a földművelésszövetkezet kocsijai./mti/

16.20/-n

-22-

1964. 10.30/

bb 36. megérkezett a külföldi magyarok első csoportja a karácsonyi ünnepekre

k fe tr vm fm

1964. december 21.

a londoni magyar kulturkör szervezésében megérkezett külföldön élő nonfitársaink első csoportja magyarországra, hogy itthon, rokonaik körében töltsék a karácsonyi ünnepeket. a magyarok világszövetsége vendégeként hétfőn városnéző körúton vettek részt, megtekintették az új lakónegyedeket és az erzsébet-hidat. a szövetség hétfőn fogadást adott a vendégek tiszteletére./mti/

bb 37. meghalt a burgenlandi magyar egyesület elnöke

t fe tr vm fm

1964. december 21.

elhunyt szeberényi lajos nyugalmazott evangélikus lelkész, a burgenlandi magyar kultur- és sportegyesület elnöke. a magyarok világszövetsége táviratban fejezte ki részvétét az elhunyt családjának és az egyesületnek, s sírjára elhelyezte a megemlékezés koszoruját./mti/

bb 38. december 28-án bucsuztatják a farkasrégi temetőben csehély aladárt, a magyar gyorsírók országos szövetségének alapító tagját

i vt gg vm fm

1964. december 21.

a hosszú betegség után elhunyt csehély aladár nyugalmazott gimnáziumi tanár hamvasztás utáni bucsuztatása december 28-án, hétfőn délelőtt 10 órakor lesz a farkasréti temetőben. csehély aladár halálával nagy veszteség érte a magyar gyorsíró társadalmat. a gyorsírási élet minden területén értékeset és maradandót alkotott. elmélyült művelője volt a gyorsírás elméletének, hivatott munkása az egységes magyar gyorsírás fejlesztésének, és elterjesztésének. mint kiváló pedagógus, generációk hosszú sorát nevelte.

csehély aladár a magyar gyorsírók országos szövetségének alapító tagja volt, újjászervezésétől annak alelnöki tisztét töltötte be, a volt irodai gyorsírókat és gépirókat vizsgáló országos elnökeként, valamint az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság alelnökeként működött./mti/

16.23/-n

-23-

1964. 10.35/

/bb 24. ünnepségek...3.folyt./vm

délután az ideiglenes nemzetgyűlés egykori üléstermében, a kollégium oratóriumában ünnepséget rendeztek.

az elnökségben helyet foglalt dobi istván, az elnöki tanács elnöke, biszku béla, kállai gyula, rónai sándor és somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, veres józsef munkaügyi miniszter, vass istvánné, az országgyűlés elnöke, kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr. erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtthkára.

az elnökség tagja volt ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, bográr rezső, kossuth-dijas akadémikus, egyetemi tanár, cserép mátyás gyomai tsz elnök, az ideiglenes nemzetgyűlés volt tagja, fazekas károly, a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottságának elnöke, fazekas sándorné, a hajdu-bihar megyei nőtanács titkára, gódor ferenc, a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára, hajdu jános és juhász andrásné, a munkásmozgalom régi harcosai, dr. juhász géza nyugalmazott egyetemi tanár, az ideiglenes nemzetgyűlés volt tagja, korponai lajos, a debreceni járműjavító vállalat kiváló dolgozója, köteles jeno altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, labancz andrás nyugdíjas, az ideiglenes nemzetgyűlés volt tagja, martonfalvi sándorné, a magyar gördülőcsapágó művek debreceni gyárának kiváló dolgozója, molnár viktor, a kisz hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára, szakasits árpád, az elnöki tanács tagja, szendrei sándor és sztankó mátyás nyugdíjasok, az ideiglenes nemzetgyűlés volt tagjai, id.tarcsai minály, a munkásmozgalom régi harcosa és tóth minály nyugdíjas, az ideiglenes nemzetgyűlés volt tagja. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete, mihail roslanu, a román népköztársaság budapesti nagykövete és i. a. svab ezredes, debrecen egykori szovjet városparancsnoka.

a magyar és a szovjet himnusz elhangzása után dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyitotta meg az ünnepséget.

a népi magyarország történelmének egyik nagy eseményéről megemlékezni gyűltünk össze - mondotta dobi istván, majd így folytat-
ta: 1944 december 21-én debrecenben, ezen a helyen, amelyet a mult század szabadságharcának emléke kossuth lajos nevével fűzött össze, a felszabadult országrészek képviselői ideiglenes nemzetgyűlésre ültek össze és elhatározásuk alapján megkezdte működését az ideiglenes kormány.

budapestért akkor még el sem indult a csata, az ország nyugati felében német fasiszta megszállás alatt, nyilas rémuralomban, s a háboru minden szenvedésének kinjában és félelmei között élt a nép.

/folyt.köv./

:
-24-

16.46/-n

ME 12/16
PR

/bb 24. ünnepségek...4.folyt./vm

titokban hallgatott rádiójelentésekből, szájról-szájra adott hírek-ből tudtuk meg a debreceni eseményeket. megelégedett érzéssel úgy értékeltük - és nem alaptalanul -, hogy bár nálunk még nincs vége a háborunak és megszállásnak, magyarországnak ezen a szabad darab földjén már megkezdődött az új élet. van országgyűlés, van kormány, és - ha akkor még csak néhány felszabadult vármegyét foglalt is magába -, éreztük, tudtuk, hogy megint van szabad és független magyarország.

az életakarát fontos jele volt a nemzetgyűlés léte, munkájának elindítása. ugyanakkor kifejezte azt a törekvést, elhatározást is, hogy az országban mielőbb jogrend legyen, - nem akármilyen, hanem demokratikus jogrend - lerakják alapjait egy igazságos, tisztességes, a dolgozó nép igényeinek megfelelő új kormányzati, igazgatási rendszernek, amelyben az osztályok, a rétegek, s az egyes emberek már nem ásatag előjogok, hanem munkájuk, cselekedeteik érdeme szerint foglalnak helyet és gyakorolják a hatalmat.

az ideiglenes nemzetgyűlésnek és a kormánynak az adott történelmi helyzetből adódó sajátossága volt, hogy sok vonatkozásban magán viselte a régi világ osztálytagozódásának, társadalmi és gazdasági felfogásának jeleit. még földesurtagjai is voltak. a munka mégis forradalmi szellemben indult, s ez a szellem kétféle gazdag forrásból táplálkozott.

az első az ország fegyveres felszabadításának ténye volt, s hogy felszabadítónk a nagy októberi szocialista forradalom népe, a világ első szocialista nagyhatalma, a szovjetunió dicsőséges hadserege volt. a vörös hadsereg oldalán 1944-ben román és bolgár csapatok is érkeztek hazánk földjére, harcoltak, vérezték a mi szabadságunkért is. ez mintegy előjele annak, hogy később azonos irányu legyen a fejlődésünk, együtt legyünk a szocialista népek testvériségében, megértéssel és szocialista módon keressük meg a kárpát-medencében, a duna-völgyében az egyetértés, a barátság, a jószándéku együttműködés formáit és módszereit.

az ideiglenes nemzetgyűlés forradalmiságának másik forrása a horthy-időkben föld alá kényszerített, kegyetlen módszerekkel üldözött kommunista párt megjelenése volt. a nemzetgyűlésen itt voltak a régi ellenzéki pártok is, s ebből következett, hogy a különböző csoportok nézetei eltértek a helyzet és a feladatok megítélésében. a viták és a tanácskozások alaphangját azonban már a munkásosztály és vele szövetségben jelentkező dolgozó parasztság leghaladóbb, legradikálisabb szemléletű képviselői adták meg.

/folyt.köv./

16.55/-n

-25-

ME 12/16
PR

bb. 24. / ünnepek.....5. folyt./rj

az ő kezdeményezéseikre és mind nagyobb befolyásuk hatására születtek meg a történelmi határozatok az államhatalomról, a földről, a dolgozó emberek jogairól, a nép legjobb haladó erőinek összefogásáról, a közös munkáról, a fasiszmus elleni további küzdelmekben való részvételről a szovjetunió oldalán, amelytől hazánk a szabadságot és függetlenséget kapta.

itt, debrecenben, az ideiglenes nemzetgyűlésen rakták le első alapköveit a magyar és a szovjet nép, hazánk és a szovjetunió barátságának, testvéri szövetségének. amint hazánk fejlődésében, úgy a magyar-szovjet barátságban, testvériségben is nagy utat tetünk meg husz év alatt. barátságunk elmélyült, mert nemcsak a hálán és a nagyobb testvér iránti tiszteleten alapszik, hanem most már a kölcsönös megismerésen, jóban és rosszban egymásról szerzett tapasztalatokon, egymás érdekeinek tiszteletbentartásán, a jelen és a jövő kérdéseiben nézeteink, vágyaink, reményeink, törekvéseink és világnézetünk teljes azonosságán nyugszik. benne él minden becsületes magyar ember szívében-lelkében, a magyar haza és nép érdekeitől elválaszthatatlan.

a mai ünnep alkalom arra, hogy megemlékezzünk az 1944 decemberében debrecenben történt eseményekről, tekintsük végig az utat, amelyet husz év alatt bejártunk, szóljunk szocialista építőmunkánk eredményeiről és a feladatokról, amelyek most foglalkoztatnak bennünket. megoldásukhoz szükség van a párt szilárd és bölcs vezetésére, az ország és a nép anyagi, erkölcsi, gazdasági és szellemi erőinek okos összefogására, szocialista nemzeti egységre, minden népi erő mozgósításával - mondotta többek között megnyitójában dobi istván, majd kállai gyula a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese emelkedett szólásra.

tisztelt ünneplő közönség!

kedves elvtársak! kedves barátaink!

népünk életének nagy történelmi fordulóját ünnepeljük. ma husz esztendeje annak, hogy ebben a teremben megalakult az ideiglenes nemzetgyűlés, s megválasztotta az ideiglenes nemzeti kormányt. husz esztendővel ezelőtt - a fasiszmus szétverésének és az új független, demokratikus, népi magyarország születésének viharos napjaiban - debrecen: a nemzeti függetlenségért, a szabadságért, a nép jobb életéért vívott harcok hagyományaiban oly gazdag város egy időre ismét otthont adott a haza, a nép legjobbainak.

/folyt.köv./
17.00/-n

-26-

ME
17.14
PA

bb. 24. / ünnepek.....6. folyt./rj

ma az egész ország debrecen felé tekint, s büszkén emlékezik december 21-ére; az új, szabad független, demokratikus magyarország születésének napjára. s úgy gondolom: büszke is lehet ez a város arra, hogy falai között hirdették meg ma 20 esztendeje az ezeréves úri magyarország: a földesurak és a tőkés birodalmának bukását, hogy itt virradt fel a nép szabadsága.

ezekben az emlékezetes napokban forradalmi lendülettel bontakoztak ki a szabadabbá lett nép alkotó erői. az ország felszabadult városaiban és falvaiban a demokratikus gondolkodású, hazájukat szerető emberek - kommunisták, más pártállásúak és pártönkivültek - megalakították az új, demokratikus hatalom helyi szerveit: a nemzeti bizottságokat. az ideiglenes nemzetgyűlés összehívását a helyi nemzeti bizottságok készítették elő. a felszabadult országrészekben gyűléseken választották meg a nép képviselőit, akik azután azonnal elindultak - ki szekéren, ki szovjet teherautón, ki gyalog - debrecenbe, az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulásának színhelyére. az ideiglenes nemzetgyűlés a demokratikus nemzeti egység parlamentje volt, amelyben a nép erői, a munkásosztály és a dolgozó parasztság képviselői voltak többségben. 1919. után először, negyedszázados szünet után megint az „új nép, másfajta raj”, gyűlt egybe, mint az ország legfőbb törvényhozó testülete.

engedjék meg kedves elvtársak, hogy forró szeretettel, szívből köszöntsem és üdvözöljem azokat a bátor férfiakat, az úttörőket, akik ma husz esztendeje is e pad sorokban ültek s azóta is a néphatalom szilárd, törhetetlen harcosai. /taps/

kedves elvtársak!

amikor az ideiglenes nemzetgyűlés összeült, az ország jelentős területein még tombolt a fasiszta terror. halálra üldözték a haladó embereket, a kommunistákat és más antifasisztákat. a minden emberi érzésből kivetkőzött fasiszta banditák gyilkolták-irtották az igaz hazafiakat; pataki istvánt, kreutz róbertet; a katonai ellenállást vezető honvéd táborkokot bajcsy-zsilinszky endrét és másokat, - pártunk, népünk hő fiait. az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulása azonban már jelezte, hogy a fasiszma tobzódása nem tarthat sokáig. mi, kommunisták és más haladó emberek, akik akkor budapestben küzdöttünk a fasiszta rémuralom ellen, hitet és erőt merítettünk ebből a sorsdöntő eseményből. a debreceni feltámadás reményt és biztatást nyújtott, a közeli szabadság eljövételét hirdette az ország többi, még fasiszta rabságban sinylődő részének is.

/folyt.köv./

17.05/-n

-27-

ME
17.14
PA

bb. 24. / ünnepségek.....7. folyt./rj

s valóban nem sokára össze is omlott a gyűlölt ellenforradalmi horthy-rendszer, amely a tanácsköztársaság eltírásából született, s amely kifogszta, koldussá tette a népet, s a hitleri faszizmussal szövetségben véres rablónáboruba sodorta az országot.

a történelem menete úgy alakult, hogy a horthy-rendszer megmaradt hitler utolsó csatlósa. ebben a magyar uralkodó osztályok végzetes korlátoltságán, elvakult népgyűlöletén kívül az a tény is szerepet játszott, hogy a hitleri faszizmus magyarországot tekintette az utolsó hídfőnek, ahol meg akarta menteni a német birodalmat. ezért lehetőségeinek végső megfeszítésével, más frontokról ide ide összpontosítva csapatait, hazánk fölött nagy erővel védte magát, - s ezzel együtt a magyar faszizma rendszert.

ezzel a vérengző tulerővel szemben a magyar ellenállási mozgalom erői kevésnek bizonyultak. a horthy-rendszer bukásában a döntő tényező a szovjetunió hadseregének a faszizmus felett aratott világ-raszoló győzelme volt.

ezért - amikor a magyar szabadság születését ünnepeljük - nálatelt szívvel gondolunk a hazánkat felszabadító szovjet hadseregre, a szovjet katonákra, a szovjet emberekre /taps/ vérüket hullatták, életüket adták a magyar szabadságért. népünk soha nem felejt el az érte hozott áldozatot, s kegyelettel adózik a harcokban elesett hősök emlékének.

hálatelt szívvel és a testvéri román népet megillető tisztelettel gondolunk e napon arra is, hogy hazánk e térségének felszabadításában a szovjet hadsereg oldalán a román néphadsereg egységei a tudor vladimirescu hadosztály önkéntesei is hősiessen kivették a részüket.

1944. 1945-ben nehéz és súlyos örökség maradt ránk. a háboruban hatszáz ezer magyar pusztult el. az anyagi kár 22 milliárd aranypengő, öt esztendő teljes nemzeti jövedelme volt. leszerelt gyárak, felrobbantott hidak, rombadőlt házak, feldúlt otthonok várták az új élet építőit. szolimán janicsárjai, bástia zsoldosai óta nem fosztották ki, nem rombolták le úgy országunkat, mint a hitleri faszizma és magyar cinkosai.

/folyt.köv./

17.010!-/-n

-28-

KE 17.010!

/bb 24. Ünnepségek...8.folyt./vm

egy ország hevert romokban. a csüggedők, a kétkedők azt mondták: 50 év kell ahhoz, hogy újra felépüljön az ország. szerencsére nem nekik lett igazuk!

a magyar dolgozó nép - amely 1919-ben elsőként követte a nagy október példáját, s megteremtette a magyar tanácsköztársaságot - két és fél évtized brutális faszizma elnyomása ellenére megőrizte szívében a demokrácia és a szocializmus eszméjét, s érezte, felismerte, tudta: eljött az idő a megvalósítására! a nép döntött: olyan új országot kell teremteni, amely nem az urak, hanem a dolgozók házája! és így cselekedett!

népünknek volt ehhez nagyszerű külső segítsége: a hatalmas szovjetunió, amely nemcsak felszabadította népünket a faszizma rabigája alól, hanem mindvégig ott állt mellette, s támogatta új életének megteremtésében.

népünknek volt harcokban kipróbált, edzett vezetője: a magyar kommunista párt. pártunk szervezte és vezette a magyar nép antifaszizma harcat. negyedszázados rendőri üldöztetés, terror, az illegalitás nehéz évei után újra legális párt lett: szabadon hirdethette eszméit és politikáját, s még nagyobb lehetőségei nyíltak a nép érdekeinek szolgálatára. pártunk volt a magyar nemzeti függetlenségi front szervezője és vezető ereje; a rablancok lehuillása, az ország felszabadulása idején még fokozottabb erővel hirdette és szervezte a demokratikus erők együttműködését, s kidolgozta az ország helyreállításának és forradalmi átalakításának programját. ez a politika egybeesett a nemzet minden haladó osztályának és rétegének érdekeivel. ezért a tömegek hallgattak a pártra, s követték utmutatásait.

pártunk 20 évvel ezelőtt kiadott jelszava: „ lesz magyar ujjászületés!„ - termékeny talajra hullott, s a legszélesebb tömegeket lelkesítette az új, demokratikus, a későbbiekben szocialista utra térő magyarország felépítésére. az évszázadokon át elnyomott nép alkotó ereje elemi erővel tört magának utat, amikor többé nem béklyózták le már ~~szociális~~ bilincsei, felismerte az önmagában rejlő mérhetetlen képességet és tehetséget. széles körben bontakozott ki hazánkban a népi demokratikus forradalom. ebben a hatalmas forradalmi áradatban, az ideiglenes nemzetgyűlés első ülése óta eltelt két évtized alatt a magyar nép nemcsak ujjáépítette a romokba döntött országot, de új hazát is épített: a szocialista magyarországot.

/folyt.köv./

17.16/-n

-29-

KE 17.16!

/bb 24. ünnepek...9.folyt./vm

a nép tulajdonába vette a bányákat, a gyárakat, a bankokat, a közlekedést. bebizonyította, hogy jobb gazda, mint amilyenek a kapitalisták voltak. felvirágoztatta hazánk gazdasági életét, új szocialista ipart teremtett, hazánkat elmaradott agrárországból fejlett iparral rendelkező országgá tette. ahol régebben a szél lengette a rétek és puszták fűvét, új gyárak, új ipari városok nőttek: dunaujváros, komló, kazincbarcika, várapalota, tiszaszederkény. de fejlődött az ipar régi városainkban is: budapest, debrecen, győr, szeged, miskolc és sok más, kisebb város is korszerű üzemekkel gyarapodott.

megváltozott a falu képe is. mintegy 20 évvel ezelőtt, 1945 március 15-én itt, debrecenben adta ki az ideiglenes nemzeti kormány a földreformról szóló rendeletét, elegendő tette ezzel a felszabadult parasztság elemi erejű követeléseinek. ahogy a szovjet hadsereg előrenhaladt az ország felszabadításában, nyomában a magyar paraszt leverte a földosztást jelző cövekeket a nagybirtokokon! nem véletlen, hogy az első földosztó nagygyűlést éppen a pusztaszeri árpád emlékműnél rendezték, hiszen a földreform valóban új honfoglalást jelentett: eltemette a földesuri magyarországot, likvidálta az ország életéből minden reakció táptalaját és szülőanyját, a nagybirtokos osztályt; megszabadította a parasztságot a feudális-földesuri elnyomástól, az éhségtől és nyomortól, - magyarország megszűnt a hárommillió koldus országa lenni.

a magyar paraszt évezredek jussát, a földet a munkásosztály segítségével kapta meg. ez a történelmi tény tette lehetővé, hogy a későbbi fejlődés során a parasztság a kisparcelláról továbblépjen, s végrehajtsa a mezőgazdaság szocialista átalakítását. parasztságunk megértette, hogy a földreform és az annak következtében kialakult kisbirtok-rendszer csak félutat jelent a jobb jövőért folytatott küzdelmében. megértette, hogy sokáig nem állhat a két világ határán, s az egyedüli helyes utra: a szocializmus útjára tért. s lépésével nagy politikai érettségről tett tanubizonyságot, s véglegesen eljegyezte magát a szocializmussal.

s bár a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése óta alig három év telt el, tekintsünk csak végig falvainkon, milyen más lett az ember élete!

/folyt.köv./

17.20/-n

-30-

/bb 24. ünnepek...10.folyt./vm

ezrével épültek új, városi villának is beillő házak. mindenütt van rádió, s egyre több helyre költözik be a televízió. maga is művelődik, olvas és tanul, fiait és lányait közép- és főiskolára küldi az a magyar paraszt, akinek vályogból, sárból épített, földpadlós, kisablakos házában azelőtt soha ki nem pusztult a tüdőbaj, a nélkülözés, a kinszenvedés!

a husz év előtti magyarország urai gyakran kérkedtek holmi magyar kulturfőlényrel, a valóságban azonban csaknem egymillió felnőtt analfabéta volt. az iskolaköteles gyermekek negyedrésze nem járhatott iskolába, az országban dúló szellemi és lelki terror elől a kultúra sok kiválósága külföldre kényszerült. az elmúlt 20 esztendőben viszont valóságos kulturális forradalom zajlott le hazánkban. nemcsak szélesre tártuk az iskolák, a művelődés, a tudomány kapuit mindenki előtt, hanem a szükséges anyagi eszközöket is egyre inkább megteremtettük ahhoz, hogy a legszélesebb tömegek a kultúra élvezői és alkotói lehessenek. nyolc osztályos általános iskolánk - amelybe minden iskolaköteles gyermek beiratkozik - felveszi a versenyt a világ bármely országának alapfokú iskolájával. ugrásszerűen megnövekedett közép- és főiskolásaink száma: a horthy-rendszerben mintegy 50.000 volt, ma csaknem 400.000 a különböző típusú középiskolák diákjainak száma; az egyetemeken és főiskolákon 1938-ban mintegy 11 ezren tanultak, ma pedig 82 ezer hallgatójuk van.

a szocialista társadalmi rendszer igényeinek megfelelően hatalmasan megnövekedett az értelmiség számaránya, s a szocializmus igen kedvező körülményei között kibontakozik alkotó ereje. alig van olyan idehaza művelt tudományág, amelyben a magyar tudósoknak, mérnököknek, orvosoknak ne lennének a világszínvonalhoz mérhető képviselői! az értelmiségieknek ez a hatalmas hadserege származását tekintve jórészt már a munkásosztály és a parasztság gyermeke; s egész értelmiségünk tevékenysége a nép javát szolgálja!

a szocializmust építő hősi és áldozatos munkában - mint nagy olvasztó-kemencében, áformálódott és alapjaiban egységessé vált a magyar társadalom. felszámoltuk a kizsákmányolást, a kizsákmányoló osztályokat. ma társadalmunk osztályainak és számottevő rétegeinek érdekei azonosak. kibontakozóban van és egyre szélesebb tömegeket hat át a szocialista nemzeti egység. s ha vannak is országunkban olyanok, akik nem mindenben értenek velünk egyet, a magyar nép túlnyomó nagytöbbsége a szocializmus híve, magáénak vallja a szocialista társadalmi rendet, s munkájával, tetteivel naponta szavaz népköztársaságunk, szocialista rendszerünk mellett.

/folyt.köv./

17.26/-n

-31-

kedves elvtársak!

mai feladataink megoldásában bizton támaszkodhatunk népünk alkotó erejével kivívott sikereinkre. az elmúlt 20 esztendő harcaiban leraktuk a szocializmus alapjait, s a politikai-, társadalmi-, gazdasági- és szellemi fejlődésben elért eredményeinkkel megbecsülést vívtunk ki magunknak szerte a világban. nem egy kapitalista országot utolértünk és elhagytunk; de a fejlettebb kapitalista országokban a gazdaság színvonala még magasabb, mint nálunk. lehetnek merész céljaink: vállalhatjuk, hogy utolérjük és elhagyjuk őket; nem napi, hanem távlati perspektívában reális ez a cél! továbbhaladásunk iránya: a szocialista társadalom teljes felépítése.

iparunkat úgy fejlesztjük tovább, hogy jobban megfeleljen hazánk adottságainak, s nagyobb mértékben aknázza ki a szocialista országok együttműködésében rejlő előnyöket és lehetőségeket. tovább folytatjuk a mi viszonyaink között legfontosabb iparágaknak: a vegyiparnak, a gépgyártás bizonyos ágainak, a műszeriparnak és a nira-dástechnikának az átlagosnál gyorsabb fejlesztését. most minden ipari üzemben arra kell törekedni, hogy jó minőségű, a kor követelményeinek megfelelő műszaki színvonalat képviselő termékeket gyártsanak, amelyeknek keletjük van mind a hazai, mind a külföldi piacon.

a mezőgazdasági termelésben most jöttek létre annak kedvező feltételei, hogy a modern tudomány eredményeit felhasználjuk, a mezőgazdasági termelést fellendítsük. fontosabb növényeink termésátlaga már meghaladja a régi magyarországot, de még nem éri el a fejlett tőkés országokét. minden mezőgazdasági üzemben arra kell törekedni, hogy a rendelkezésre álló valamennyi eszköz okos hasznosításával, öntözéssel, műtrágyával, gépesítéssel, jobb, hozzáértőbb és tudományosabb gazdálkodással a növénytermelésben és az állattenyésztésben egyaránt biztosítsák a nagyobb hozamokat.

tovább kell haladnunk - s ez egyik legfontosabb feladatunk - népünk életének, gondolkodásának nemesítésében, a kapitalista társadalomban az emberek egymásközi viszonyát a létért, a mindennapi betevő falatért folytatott kényszerű harc szabja meg.

/folyt.köv./

W

önzés, pénzhajhászás, tülekedés, a vagyonért, a rangért, az előnyökért, - ez jellemzi azt a társadalmat, amelyben az ember az embernek gyakorta inkább farkasa, mintsem barátja és küzdőtársa. ennek a farkastörvénynek a mi társadalmunkban már nincsenek meg a gazdasági-anyagi alapjai, de megvannak még a szellemi maradványai. erősítsük a harcot ellenük! a szocialista erkölcs nemes eszmé-nyeit tegyük a társadalmi együttélés általánosan elfogadott normáivá!

a tömegek szocialista tudatának formálását szolgáljuk azzal is, hogy politikai-, gazdasági- és társadalmi életünk minden területén növelni akarjuk a tömegek közvetlen cselekvő részvételét.

a szocialista demokrácia kibontakoztatása és szélesedése további fejlődésünk elengedhetetlen követelménye. a szocialista demokrácia mindenekelőtt a tömegek közvetett és közvetlen részvételét jelenti az államhatalom minden fórumának munkájában, de jelenti törvényeink, elveink következetes érvényesítését is: a jogok és a köteleességek egységét, a tiszta erkölcsöt, a szocializmus nagy ügye iránti forradalmi lelkesedést!

amilyen nagy forradalmi tömegmozgalom bontakozott ki husz évvel ezelőtt a régi rend, a mult elsöprésére, amilyen nagy, forradalmi tömegmozgalom útján teremtettük meg a munkásosztály a nép szocialista hatalmát és a szocialista termelési viszonyokat, ugyanolyan nagy, sőt még szélesebb forradalmi tömegmozgalommal fejezhetjük be minél előbb a szocializmus teljes felépítését hazánkban.

tennivalónk van bőven. sok nehézséget és gondot kell még leküzdenünk. vannak egyenetlenségek előrehaladásunkban; az igények általában gyorsabban nőnek, mint lehetőségeink; s tegyük hozzá, gyakran adódnak problémák szubjektív eredetű hibákból, a nem kellő körültekintésből, a fegyelem és a vezetés lazaságaiból. megelőzésük és elhárításuk nem kíván önfeláldozást, emberfeletti áldozathozatalt, csupán pontosabb és fegyelmezettebb munkát, előrelátó és takarékos gazdálkodást, határozottabb vezetést követel: egyszóval: helyes és kipróbált elveinknek és politikáinknak következetesebb megvalósítását. erre kell most minden figyelmünket és erőnket fordítanunk.

/folyt.köv./

W

bb. 24. / ünnepségek.....13. folyt./rj

kedves elvtársak!

a husz év előtti fordulat gyökeresen megváltoztatta hazánk nemzetközi helyzetét, s ezzel megtarintotta a forradalmi, szocialista építőmunka kedvező nemzetközi feltételeit is.

amíg Magyarországon a földbirtokosok és tőkés uralkodtak, az ország sorsát a nemzetközi reakcióhoz fűzték, mert bennük találtak támaszt népelnyomó, kizsákmányoló uralmuk fenntartásához.

husz évvel ezelőtt, 1944 december 28-án az ideiglenes nemzeti kormány épp itt, debrecenben szakított el minden szálattól, amely az országot a nemzetközi reakció rohamcsapatához kötötte, s hadat üzent a hitleri németországnak. hazánk ezzel megtette az első lépést, hogy a reakció fogságából a haladás élvonalába kerüljön. az elmúlt husz évben minden tettünk azt szolgálta, hogy együtt küzdjünk a nemzetközi haladás, a demokrácia, a szocializmus, a béke harcosaival, tovább erősítsük ezt a közösséget, s magunk is élvezzük e leküzdhetetlen erő támogatását!

örömmel állapíthatjuk meg, hogy hazánk ma szilárd és eltérhetetlen szövetségben és testvéri barátságban van a nemzetközi béke és haladás fő erejével, a világ legnagyobb hatalmával, a kommunizmust építő szovjetunióval. elsősorban ennek köszönhetjük, hogy a husz év során ellenállhattunk minden imperialista kísérletnek, amely társadalmi rendünk megváltoztatására, nemzeti függetlenségünk elrablására irányult. a szovjetuniótól nagyon sok segítséget, támogatást kaptunk belső építőmunkánk feladatainak megoldásához. számunkra a magyar-szovjet barátság és együttműködés a nemzeti függetlenségnek, a szocializmus, majd a kommunizmus építésének elengedhetetlen feltétele. hívek maradunk ehhez a jövőben is!

a ma már 14 országot felölelő szocialista világrendszer tagjai vagyunk; hozzájárulunk e tábor erejének növeléséhez, egyben hasznosítjuk is az összefogásból és együttműködésből eredő előnyöket. mint mindig ezután is arra törekszünk, hogy elmélyítsük a szocialista országok összefogását és egységét. a mai világban a szocialista világrendszer a fejlődés döntő tényezőjévé vált; minél egységesebb és erősebb, annál eredményesebben mozdítja elő az emberiség haladását. vannak ugyan viták a nemzetközi munkásmozgalmában, de értsenek belőle, akiket illet: a szocializmus, a nemzeti függetlenség, a béke védelmében a viták ellenére is egyek vagyunk!

éppen ezért bár e nézeteltérésekhez bizonyos nyugati körök nagy reményeket fűznek, mégsem ajánlanánk, hogy a szocialista országok egységét és erejét bárki is próbára tegye.

/folyt.köv./
17.44/-n

-34-

bb. 24. / ünnepségek.....14. folyt./rj

együttérzésünkről biztosítjuk lehetőségeinkhez mértan segítjük azokat a népeket, amelyek a gyarmati rend teljes eltörléséért, nemzeti függetlenségük megszilárdításáért, a társadalmi haladásért küzdenek. bennünk minden szabadságmozgalom erkölcsi és politikai támaszra talál!

a kapitalista országokkal a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének elvi alapján óhajtjuk kapcsolatainkat fejleszteni.

minden állammal - függetlenül társadalmi berendezkedésétől - jó viszonyra, együttműködésre, barátságra törekszünk. külpolitikai tevékenységünk főcélja továbbra is a béke megőrzése.

a szocializmus építésében elért sikereink és következetes, békeszerető, a társadalmi haladást elősegítő külpolitikánk eredményeként hazánk nemzetközi tekintélye az elmúlt néhány évben számottevően megnövekedett. mi, akik történelmünk során - akaratunk ellenére az uralkodó osztályok bünei folytán - oly hosszú időn át voltunk a nemzetközi reakció megvetett és lenézett „szövetségesei”, most végre szabad elhatározásunkból a haladó népek nagy családjának egyenrangú és megbecsült tagjai vagyunk. velük együtt szilárd szövetségben harcolunk tovább a jövőben is a népek közötti barátságért, a népek függetlenségéért és szabadságáért, a békéért!

kedves elvtársak!

husz év munkájában, harcaiban sok értékes tapasztalatra, tanulságra tettünk szert, amelyek érvényesítése segíti az országépítés mai munkáját is.

engedjék meg, hogy -befejezésül - ezek közül a legfontosabbakat megemlítsem:

amikor az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány megalakult, a reakció azt hitte, hogy a néphatalom csak ideiglenes jellegű lesz Magyarországon. ha így történt volna, továbbra is állandósult volna a dolgozó nép nyomora és elesettsége. de nem így történt. a nép hatalma nem maradt ideiglenes, hanem állandósult, fejlődött, és erősödött, s ezzel örökre eltűnt az elnyomás és kizsákmányolás szegyenletes rendszere hazánkból.

/folyt.köv./

17.45/-n

-35-

II. nép 18.00

18.00

/bb 24. ünnepségek...15. folyt./vm

husz év minden nagyszerű alkotása és vívmánya a nép legyőzhetetlen erejét, akaratát, szorgalmát, lelkes odaadását hirdeti és dicséri! husz év tapasztalatai igazolják; ha a nép kezébe tudja venni sorsának intézését, ha olyan társadalmi rendben él, amelyet maga választott és magáénak tekint, alkotó energiái diadalmasan megsokszorozódnak! évszázadok elmaradottságát tudtuk viszonylag rövid idő alatt megszüntetni, mert a magyar dolgozó nép a felszabadulás, a néphatalom kivívása után tudta, hogy munkája többé nem egy kiváltságos réteget gazdagít, hanem az egész nemzetet gyarapítja. ez adott erőt ahhoz a munkához, amelynek nyomán husz év alatt hazánkban új ország és új nép született. a mi rendünk az egész nép rendje, ezért egész népünk óvja, védi, építi és erősíti. ez a forrása a népi alkotóerőnek. ez a legyőzhetetlen erő vívta meg sikert a nagy csatákat, a régi kapitalista-földesuri renddel és maradványaival szemben ez vitte és viszi tovább előre hazánkat a társadalmi fejlődés egyedül helyes útján. ezen az úton sem megállni, sem visszafordulni nem lehet! ezen az úton járva raktuk le a szocializmus alapjait, s folytatjuk most a szocializmus teljes felépítésének munkáját. s ha jól dolgozunk, a magyar nép előtt is belátható időn belül megnyitnak a kommunista társadalom kapui!

az elmúlt husz év tanúsítja, hogy sikereink legfőbb forrása: pártunk helyes politikája és egysége, összeforrottsága a tömegekkel. a legnagyobb nehézségeket is le tudtuk győzni, a legnagyobb feladatokat is meg tudtuk oldani, amikor a nép teljes bizalommal a párt mögé tömörült. a mi pártunk hirdette és valósította meg az antifasiszta nemzeti egységfront politikáját; a mi pártunk tömörítette a nemzet erőit az újjáépítésre, a reakció és a kapitalizmus restaurálása elleni harcra, a népi demokratikus forradalom végigvitelére; a mi pártunk állt és áll a szocialista forradalom és építőmunka élén! a legszélesebb tömegek elismerését vívta ki az a politika, amelyet 1956. november 4-e óta követünk, s amelyet legutóbb a nyolcadik kongresszus erősített meg. ezt a politikát folytatjuk a jövőben is, ennek alapján növeljük tovább a társadalmi-, gazdasági- és kulturális élet minden területén a párt irányító szerepét. pártunkat követve vívta ki népünk nagyszerű győzelmeit, s ha most, ezen az évfordulón hazánk lakossága visszatekint az elmúlt husz esztendőre, elmondhatja: érdemes volt harcolni, munkálkodni, mert ma békében, biztonságban, a még boldogabb jövő tudatában él és dolgozik!

husz év bizonyította: társadalmunk hivatott vezetője a harcokban edzett munkásosztály. élenjárta a fasiszmus elleni politikai és fegyveres harcban, az újjáépítésben, a néphatalom megteremtésében, a szocialista termelési viszonyok városban és falun kivívott győzelmében

/folyt.köv./

17.521-n

-36-

klc 18.05

/bb 24. ünnepségek...16. folyt./vm

mindenkor a legnagyobb feladatokat vállalta, a legtöbb áldozatot hozta. segítette, támogatta és bátorította szövetségését, a parasztságot, a földreform végrehajtásában, testvérként állt mellette a mezőgazdaság szocialista átszervezésében. példamutatása, hősi helytállása a munkában és harcban nagy hatást gyakorolt az értelmiségre és meggyorsította annak szocialista fejlődését. a munkásosztály társadalmi vezető szerepének növelése a szocializmus teljes felépítésének fontos feltétele, az egész nemzet javát szolgálja.

husz év tanulságai bebizonyították, mennyire helyes volt pártunknak az a törekvése, hogy a soronlevő feladatoknak megfelelően e 20 év alatt mindenkor a népi nemzeti egység politikája érvényesüljön. a több-pártrendszer nálunk - elsősorban e pártok reakciós vezetőinek politikája folytán - végleg lekerült a történelem napirendjéről, de a dolgozó osztályok szövetségi politikájához mindvégig hűek voltunk és azok is maradunk. mi most a dolgozó osztályok testvéri szövetsége alapján egész népünkkel egységben és egyetértésben építjük a szocialista társadalmi rendet hazánkban.

kedves elvtársak!

ma társadalmunk lényegében egységes: megvalósul a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség testvéri összefogása. a kialakuló szocialista nemzeti egység szervezeti kerete és sarkentője a hazafias népfront-mozgalom, amelyben megvalósul a párttagok és pártönkivültek együttműködése, közös erővel munkálkodhatik a nép javán minden igaz hazafi.

husz év tapasztalatai végül azt igazolják, hogy Magyarország számára az egyedüli helyes nemzeti politika az eltérhetetlen szövetség és barátság a szovjetunióval és a szocialista világrendszerrel; együttműködés és szolidaritás a nemzetközi kommunista mozgalommal, a világ haladó erőivel. helyünket a világban a jövőben is ez határozza meg. a szovjetunióval, a szocialista világrendszer többi országával, a világ haladó embereivel együtt küzdünk a békéért, a társadalmi haladásért, a demokráciáért, a szocializmus további győzelméért.

kedves elvtársak!

két évtized harcaiból és győzelméből erőt merítve kívánok önöknek, s egész népünknek további alkotó munkában eltöltött, újabb boldog és békés évtizedeket.

kállai gyula nagy tapssal fogadott beszéde után erdei ferenc a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára emelkedett szólásra:
/folyt.köv./

17.59/-n

-37-

klc 18.10

/bb 24. ünnepek....17. folyt./vm

nemzetünk sorsát megfordító eseményre emlékezünk most, husz év történeti távlatából - kezdte beszédét erdei ferenc. a felszabadulás volt a nagy sorsfordulónk, erre kell elsősorban és legfőképpen emlékeznünk. a pusztán tény egyszerű szavakkal idézhetjük: 1944 szeptemberében léptek először magyarország földjére a felszabadító szovjet csapatok, decemberre már az ország keleti felén véget vetettek a nemzetpusztító fasiszta uralomnak és 1945 április 4-ére egész országunk területét megszabadították a hitleri német hadseregtől és magyar nyilas csatlósaitól. így szabadult fel hazánk, s így nyílt meg az útja az új világnak, a népi magyarország felépítésének.

kinek mit mond ma ez a szó: felszabadulás? minelyt kimondjuk, rögtön érezhetjük, hogy ez a szó senkinek a száján nem kopott sablonná, mindenkinek jelent valamit egyénileg is. jót annak, aki új, emberibb világot akar és rosszat annak, aki a régit sirja vissza.

igaz, hogy 1944 ősze és az egész 1945-ös év telve volt fájdalommal és örömteljes, nagy és törpe eseményekkel, de egészében a felszabadulás nagy ideje volt, s a szabadsággal való élés lázas élményei fűződnek hozzá.

két évtized távlatában ma már tisztán és fényesen világít előttünk azoknak a nagy időknek az emléke: új fejezete kezdődött akkor nemzetünk történetének. azóta új korszakban élünk, megváltozott a világ körülöttünk. új ország, új nép lépett a régi helyébe, s nemzetünk új helyet foglal el a világban. a szocialista nemzetek új típusu közösségének lettünk a tagja, s a magyar népköztársaság becsületet és tekintélyt vívott ki a szocialista országok családján belül is és azon kívül is. megbecsülésünk alapja, s új korszakunk legfőbb erőforrása: testvéri és baráti kapcsolatunk a szovjetunióval. e ki-próbált és gyümölcsöző kapcsolatnak köszönhetjük politikai, társadalmi és gazdasági fejlődésünket és minden lépésnél bizton támaszkodhatunk rá.

jogos öntudattal tekinthetünk vissza most az ünnepi emlékezés óráiban az elmúlt két évtized alatt megtett útra. 1944 őszén és telén olyan új korszaka kezdődött hazánk történetének, amely még csak a kezdetén tart. és minden reményünk jogos, hogy ebben a korszakban a felszabadult nép országa, a szocialista népek közösségébe tartozó magyarország történelme legszebb fejezetét fogja megvalósítani.

hogy igazán felfogjuk mai történeti helyzetünk értelmét és jelentőségét, gondoljunk vissza nemzeti történetünk korábbi korszakaira: mennyi befejezetlenség, mennyi nagy szándék elbukása, s az elnyomás milyen kietlen évtizedei váltották egymást csak az újabb kor századaiban is!

/folyt.köv./

18. 12/-n

-38-

Mc

/bb 24. ünnepek....18. folyt./vm

a múlt század első évtizedeiben támadt fel először az az általános nemzeti törekvés, hogy magyarország kiemelkedjék a nemzeti elnyomottság és a társadalmi elmaradottság állapotából, s rálépve a korszerű haladás útjára, egyenrangú taggá váljék a művelt és haladó nemzetek társaságának. ez a reformkor pezsgésbe hozta az elavult feudális rendszer békiyóiban élő nép minden rétegét, s a társadalmi haladás és a nemzeti függetlenség kivívására irányuló szándék forradalomban és szabadságharcban tört ki, s ez az élethalálharc kivívta a haladó emberiség megbecsülését. elbukott a harc, s az aradi vértanúk mellett a nép legjobbjainak a tízezrei pusztultak el vagy kerestek új hazát. és ezzel történelmünknek egy nagyszerű korszaka ért drámai véget.

a következő több mint félévszázados korszak történelmi mérlege: egyfelől a földesurak, főpapok, bankárok és gyárosok szövetsége egymással és a habsburg uralkodóházzal; másfelől a kizsákmányoló elnyomással szemben a munkásmozgalom kifejlődése és hősi harcok, a szegényparasztság zendülései és sztrájkjai, tömeges kivándorlás. a következő: a habsburg-birodalom érdekeiért való háború, a háború elvesztése és az egész rendszer bukása.

a habsburg-birodalom összeomlása után függetlenné lett az ország, s előbb a polgári forradalom zászlaja alatt, majd a szocialista forradalom kivívásával nyílt új korszak magyarország történetében. e rövid forradalmi korszakban elemi erővel tört fel az ország átalakításának az igénye, s a nagy októberi szocialista forradalom eszméitől vezéreltetve a munkásosztály, a parasztság egy része és a haladó értelmiség mindent átható forradalmi erővel kezdett hozzá a független, demokratikus és szocialista magyarország felépítéséhez.

a hazai és a nemzetközi reakció azonban ezt a forradalmi erőfeszítést is vérbefojtotta. győzött az ellenforradalom, s az ellenforradalmi rendszer visszaállította a régi gazdasági és társadalmi rendszert. újból a reakció uralmának a korszaka borult az országra. az uralkodó osztály az ország függetlenségét a kor legreakciósabb hatalmaival való szövetségnek áldozta fel és kegyetlenül üldözte a demokratikus fejlődésért harcoló népi erőket, köztük is legkimételebbit a munkásmozgalom meg nem alkuvó harcosait, a kommunistákat.

ez a korszak is törvényszerűen háborúba torkollott. a hitleri fasizmus veresége szabadította meg hazánkat a reakciós uralomtól, a szovjet hadsereg és a hitler-ellenes szövetség győzelme vetett véget a rosszemlékű korszaknak, az ellenforradalmi rendszernek.
/folyt.köv./

18. 18/-n

*-39-

Mc

bb.39. aláírták az 1965 évi magyar-koreai árucsereforgalmi és fizetési megállapodást

i sz/tné/n/cz

1964. december 21.

a magyar forradalmi munkás paraszt kormány kereskedelmi kormányküldöttsége és a koreai népi demokratikus köztársaság kereskedelmi kormánydelegációja az elmúlt napokban budapesti tárgyalásokat folytatott a két ország közötti 1965. évi árucsereforgalomról. a tárgyalások eredményeként hétfőn aláírták a jövő évre vonatkozó árucsereforgalmi és fizetési megállapodást.

a tárgyalások a barátság és a kölcsönös segítség szellemében folytak. a megállapodás értelmében a magyar külkereskedelem alumíniumféleségeket, drótkötelet, különböző műszert, gyógyszert, híradástechnikai berendezést és egyéb árut szállít a koreai népi demokratikus köztársaságba, ahonnan szerszámgepeket, szerszámokat, magnézit-klinkert, acélféleségeket, szinesfémeket, vegyületeket, pamutárut és egyéb terméket vásárol. a megállapodás szerint a két ország közötti forgalom 1965-ben az ideinél magasabb lesz.

a megállapodást magyar részről kadala miklós, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, a magyar kereskedelmi kormányküldöttség elnöke, koreai részről csö zang gun, a koreai külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, a koreai kereskedelmi kormányküldöttség elnöke írta alá. az aláírásnál jelen volt dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető képviselője. ott volt szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete./mti/

..

bb.40. hat hónappal az építkezés megkezdése után beköltöztek az első nagypaneles dunaujvárosi lakóházba

vid/lk/n/szf/cz

1964. december 21.

dunaujvárosban június 20-án kezdték meg a dózsa györgy uti új lakónegyed nagypaneles lakásainak építését.

/folyt.köv./

18.20/-n

-40-

Mc

bb.40./ hat hónappal...1. folyt./ n

bár a szakipari és a belső szerelési munkák nem voltak összhangban a lakóház összeszerelésének gyors ütemével, az első négyemeletes, negyvenegy lakásos ház öt hónap alatt elkészült.

a „prototípus”, épület műszaki átvételénél azonban kisebb hibákat találtak, s ezek kijavítása elhúzódott. de még így is ez a legrövidebb idejű lakóházépítkezés. hat hónappal az első nagypanel elhelyezése után, hétfőn megkezdték az új házba a beköltözést a szövetkezeti lakók.

ezek a lakások dunaujváros harmadik lakásszövetkezetének, a dózsa györgy lakásszövetkezetnek első lakásai.

/mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 24. sz. hír/ ünnepek.../ 3. folyt. harmadik bekezdésének első sorától a helyes szöveg:

az elnökség tagja volt ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. bartha

tibor, az elnöki tanács tagja, bográn rezső...

ugyancsak a harmadik bekezdés 14. sorában molnár viktor neve után beszúrandó:

szabó páál országgyűlési képviselő

/mti/

..

18.25/-n

-41-

Mc

/bb 24. ünnepségek...19.folyt./vm

most, 1944. december 21-ének huszadik évfordulóján, jogos öntudattal gondolhatunk új korszakunk eddigi két évtizedére: történelmi arányú eredményeivel is, kudarcaiból szerzett tapasztalatainkkal is olyan korszaka ez hazánk történetének, amely megszakította az elbukások és az elnyomás százados váltakozását, s most olyan jövőt ígér népünknek, hogy mindent meg tudunk valósítani, amit az előző forradalmi és reformkorszakok megkíséreltek, s ezen felül azt is teljesíteni tudjuk, amit korunkban nekünk, a ma élő nemzedéknek kell felismerni és elvégezni.

valamikor úgy mondtuk: „élni tudunk a szabadsággal... most másképpen kell mondanunk: megtanultuk az új korszak történelmi leckéjét. megismertük a szocializmus eszméjének történelmi arculatát, felfogtuk nemzeti létünk feltételeit és távlatait; tapasztalatokat szereztünk az új világ felépítésének és berendezésének járható és nem járható utjairól, s mind többet tudunk arról, hogyan kell tervezni és építeni a szocialista termelést és kulturát, az állami és a társadalmi intézményeket. és legfőképpen: megteremtettük a szocialista népi-nemzeti egység alapjait, megalapoztuk társadalmunk minden osztályának és rétegének együttműködését a közösen vállalt célért, a szocializmus megvalósításáért. ami kezdetben csak a kommunisták és a kommunista párt ügye volt, az már nemzeti üggyé lett, és ma az irányítás felelősségének súlyát hordozó marxista-leninista párttal együtt halad és együtt dolgozik a nép túlnyomó többsége.

történelmünk új korszakának ez a legfőbb eredménye az elmúlt két évtizednyi idő alatt, s ez a szilárd alapja a következő évtizedek felé tekintő reményeinknek is. bizton remélhetjük: a felszabadulásunkkal kezdődő korszak első husz éve csak a kezdete hazánk új történelmének, a szocializmus teljes felépítése és népünk alkotókészségének teljes kibontakozása lesz a nagy műve nemzeti történelmünk új korszakának, annak a kornak, amelyben mi élünk és dolgozunk, s amelyben gyermekeink élnek és folytatják a mi munkánkat.

erdei ferenc nagy tapssal fogadott beszéde után az ünnepség az internacionale hangjaival ért véget.

/folyt.köv./

18.30/-n

-42-

KR

bb.41. folyókon, tengereken jusson el távoli országokba munkánk jó híre - az angyalföldi hajóépítők munkafelajánlásai felszabadulásunk 20. évfordulója tiszteletére

t sl/sk/n/vg

1964. december 21-

a magyar hajó- és darugár angyalföldi gyáregységének legnagyobb részlegében, a hajóműhelyben, hétfőn délután röpgyűlést tartottak, ahol hajókovácsok, hegesztők, s az anyagelőkészítéssel foglalkozó dolgozók értékes munkafelajánlásokat tettek felszabadulásunk 20. évfordulójának tiszteletére.

káldi Mihály hegesztő arról beszélt, hogy a műhelynek eddigi munkájáért sincs szégyenkezni valója, hiszen idei tervüket is sikeresen teljesítik.- az évek folyamán szerzett tapasztalataink azonban meggyőzték arról - mondotta, - hogy az elért színvonalnál többre is képesek vagyunk. munkamódszereinken, a technológiai fegyelman, a programszerűségeken még sokat javíthatunk, s éppen ezeknek a tartalékainknak a felhasználásával pontosabb, jobb minőségű munkát végezhetünk. felszabadulásunk 20. évfordulóját elsősorban azzal kívánjuk ünnepelni, hogy gyengeségeinket kijavítjuk, termelékenyebben dolgozunk, s az eddiginél is jobb minőségű hajókat gyártunk. ehhez a társüzemek és a gyár vezetőinek segítségét is kérem, hogy az anyagot, rajzot mindig kellő időben megkapjuk. közös célunk, hogy a hajókban testet öltő jó munkánk híre jusson el folyókon, tengereken, távoli országokba.

zelena lászló villanyhegesztő arról szólt, hogy szocialista országunk is csak akkor tud többet nyújtani, ha mindenki megállja helyét. ő a maga részéről ezért vállalja szívesen, hogy ismét felülvizsgálja munkamódszereit, s a lehető legjobb munkát végzi.

bak ferenc hajókovács a fiatalok nevében méltatta a felszabadulási munkaverseny jelentőségét. - én személy szerint is azzal a meggyőződéssel csatlakozom ehhez a versenyhez - mondotta, - hogy csak az eddiginél is fegyelmezettebb, még lelkiismeretesebb és jobb munka teremthet valóban jólétet szabad országunkban. zsiros sándor lemezgyengető, szilágyi józsef hajókovács és több más felszólaló szintén az eddiginél még magasabb színvonalú termelőmunkát ajánlott fel, egyben kérte a gyár vezetőit, hogy gondoskodjanak megfelelő szervezethez, s az esetleges hibákra azonnal hívják fel a figyelmet, még mielőtt azok további bajokhoz vezetnének.

a hajóműhely dolgozói eljuttatják a röpgyűlésükről készült jegyzőkönyvet az őket kiszolgáló üzemszervezeteknek is, s arra kérik őket, hogy ők is csatlakozzanak a felszabadulási munkaversenyhez. pontos szállításaikkal, jóminőségű alkatrészekkel segítsék immár nemzetközileg is ismert hajóink építését./mtl/

..

18.36/-n

-43-

KR 18.45

bb.42. anticiklon „vágta el”, a hideg betörést, a magasban tovább tart a déli meleg áramlása - a dunántulon és észak-keleten havazik- kedden havazás, havaseső, sikosság várható

1 cs/tr/n/ká

1964. december 21.

a hosszantartó rendkívüli enyheséget a múlt hét végén erőteljes hideg támadás vetette vissza: a sarki légáramlás európa nagyrészen megszüntette a szubtrópusi meleg áramlását, s betört a kárpátmedencé- be is. a lehülés hazánkban még sem volt gyors, mivel a hidegbetörés utánpótlási vonalait már a hétfőre virradó éjszaka elvágta egy anticiklon, amely a brit-szigetektől a balti államokon át a fekete tengerig végig húzódik a kontinens közepén. most a régebbi földközi- tengeri ciklon jutott ismét „szóhoz”, amely langyos szubtrópusi levegőt áramoltat továbbra is északnak.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy vasárnap az észak-keleti megyék kivételével az egész országban voltak kisebb esők és havazások, egyes nyugati megyékben hétfőn reggelig 3-5 centiméteres új hóréteg képződött. hétfőn folytatódtak az esők, a dunántulról és az észak- keleti tájakról havazást, havasesőket jelentettek a megyefelügyelők.

a hőmérséklet csökkenésére jellemző, hogy a vasárnapi maximumok még országszerte 0, plusz 8 fok között alakultak ki, a hétfői maximumok viszont már csak 0 plusz 4 fokig emelkedtek. ugyancsak visszaesést mutat a napi középhőmérséklet szintje is: vasárnap budapesten 3.5 fokos volt a melegtöbbség, , hétfőn pedig már csak 1-1.5 fokos.

a jelek szerint a déli légáramlás, amely jelenleg a magasabb légrétegekben érzékelhető, hamarosan ismét átveszi az „irányítást”, ebből következik, hogy az időjárás egyelőre csapadékos marad. kedden valószínűleg országszerte lesznek havasesők, sőt a havazás folyta- tódására is számítanunk kell, az utakon sikosság várható. kedden hajnalban előreláthatólag mínusz 1, mínusz 5 fokig süllyed a hőmérséklet, a keddi maximumok plusz 3-mínusz 1 fok körül alakulnak ki./mti/

.-.

18.45/-n

-44-

MLC

bb.43. képzőművészeti kiállítás a népfront országos tanácsának klubjában

tk/tm/n/fm

1964. december 21.

a magyar nemzeti galéria és a művészeti dolgozók szakszerve- zete közreműködésével hétfőn képzőművészeti kiállítás nyílt a hazafias népfront országos tanácsa klubjában. a kiállítást bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese nyitotta meg, majd solymár istván, a magyar nemzeti galéria fő- igazgatóhelyettese méltatta a kiállításon szereplő műveket, mai magyar festőművészek alkotásait./mti/

.-.

bb.44. filmbemutató a kínai nagykövetségen

t vt/tm/n

1964. december 21.

han ke-hua, a kínai népköztársaság budapesti nagykövete hétfőn este filmbemutatóval egybekötött fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent erdélyi károly külügymi- niszterhelyettes, valamint társadalmi és kulturális életünk több ismert személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képvi- seletek számos vezetője és tagja.

a megjelentek előtt levetítették a kínai népköztársaság kikiáltásának 15. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekről készült színes dokumentum-filmet./mti/

.-.

bb 24./ünnepségek....20.folyt./vm

este a forradalmi munkás-paraszt kormány és a hazafias népfront országos tanácsa fogadást adott az arany bika szállóban.

a fogadáson megjelentek az ünnepségeken részt vett párt- és állami vezetők, országgyűlési képviselők, ideiglenes nemzetgyűlési tagok, a hajdu-bihar megyei és a debreceni munkásmozgalom régi har- cosai, valamint a megye és a város vezetői, társadalmi, gazdasági és kulturális életének képviselői. a fogadáson jelen volt a szovjet és a román nagykövet is./mti/

.-.

19.33/-n

-45-

MLC 20.00 J

á v i t á s o k a bb.24. sz. hírhez/ünnepségek debrecenben/

a 2. folyt. első bekezdésének negyedik sorában a név helyesen:

i. a. s v a b

az 5. folyt. második bekezdésének ötödik sorától a szöveg:

... elmélyült, mert hátánk nemcsak a nagyobb testvér iránti tiszteleten alapszik...

a 7. folyt. második bekezdésének első sorától a szöveg:

... megmaradt hitler utolsó csatlósának. ebben a magyar...

/mti/

...

bb.45. időjárásjelentés

hmé/n/la

1964. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti december 21-én, hétfőn este 19 órakor:

többfelé csapadék

jobbára borult idő, többfelé havazás, havas eső, eső. az utakon síkosság. mérsékelt, időnként élénk keleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 0-3 fok között./mti/

...

19.455/-n

-46-

Me 20.10.10

bb 46. kónya sándor budapestre érkezett

k o l t n é v m f m

1964. december 21.

hétfőn budapestre érkezett kónya sándor, a new-yorki metropolitán magánéneke, napjaink egyik legkiválóbb tenoristája, aki az elmúlt operai évadban lohengrin és kalaf szerepében nagy sikerrel mutatkozott be a hazai közönségnek.

a bécs, milano, berlin, bayreuth és new york vezető dalszínházai-ban nagy népszerűségnek örvendő művész december 23-án az állami operaházban donizetti lammermoori lucia című dalművében edgar és karácsony másnapján az erkel színház toscá előadásán cavaradossi szerepét énekl./mti/

...

v é g e

21.25

- 47 -

Me 21.10.10

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6-7. Telefon: 100 400, 100 400
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1964. december 22.

bb.1. keresett exportcikk a puli, a magyar vizsla és a komondor - „feltérképezik,, a kutyatenyésztő vidékeket

i cs/sk/n/ká

1964. december 22.

ez évtől kezdődően a mavad külkereskedelmi vállalat foglalkozik a kutya-exporttal is. mivel a kiváló tulajdonságokkal rendelkező, jellegzetes magyar kutyafajták iránti kereslet megélénkült, a vállalat szakemberei az utóbbi hónapokban megkezdték a belső piacutatást. az egész országban „feltérképezik,, a legjobb fajkutyatenyésztő vidékeket, nyilvántartásba veszik a tenyésztőket, az eddig ismeretlen tenyésztőrzseket, új „vérvonalakat,, , hogy a külföldi vásárlók igényeit mind teljesebben tudják kielégíteni.

különösen nagy az érdeklődés a puli iránt: a szakemberek a magyar pulit tartják a világ legtanulékonyabb kutyafajtájának. emellett hűséges, szolgálatkész. a kísérletek szerint meglepő az arányérzéke, sőt bizonyos foku számérzéke is van. a legtöbb pulit kanadába és az egyesült államokba viszik, főleg az ott élő magyaroknak, akiknek, gyakran „beszélgető-társat,, jelent a kedves jószág. a magyar pulik 70 százalékát amerikai tenyésztők veszik át, de megélénkült a kereslet a német szövetségi köztársaságban, olaszországban, franciaországban és hollandiában is.

/folyt.köv./

ME

- 1 -